14 ŞUBAT 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

ŞU BÜTÇE BÜTÇE DEDİKLERİ

YARIN 8. SAYFADA

TARİŞ işçileri işyerlerinin faşistleştirilmesini, işten çıkarmaları, baskı uygulamalarını protesto için 6 şubat tan beri direniyorlar

EGELİ ÜRETİCİ KÖYLÜLER AÇIKLAMA YAPTI

"Ürünlerimizi faşistlere peşkeş çektirtmeyiz"

- Hakkı Gürün'ün çağrısına karşın işçiler dün de işbaşı yapmadılar ve direnişlerini sürdüreceklerini bildirdiler
- İzmir Pamukyağı Kombinası 'na yeni alınan MHP yanlısı bekçi 25 kutu margarin çalarken yakalandı

İZMİR (DEMOKRAT)

İşyerlerinin faşistleştirilmesini, toplu işten çıkarmaları ve baskıları kınamak amacıyla TARİŞ'te direnişe geçen işçilerden 634'ünün iş akitleri daha "Kanunsuz Grev" iddiasıyla ihbarsız ve tazminatsız olarak feshedildi. Öte yandan Ege-Köy-Der ve TARİŞ ortaklarının dün düzenlediği basın toplantısında üreticilerin ürünlerinin faşistlere peşkeş çekilmesine izin vermeyecekleri ve gerektiğinde TARİŞ'e ürünlerini satmayacakları bildirildi. KÖY—KOOP Manisa Birliği Başkanı Mustafa Pala da dün yaptığı açıklamada, hükümetin İzmir'i de sıkıyönetim kapsamına almak istediğini söyledi.

İŞTEN ATMALAR HIZLANDI

İşyerlerinin faşistleştirilmesini, baskıları ve toplu işten çıkarmaları protesto amacıyla direnişe geçen TARİŞ işçilerinden 634'ünün iş akti Genel Müdür Hakkı Gürün tarafından tazminatsız olarak feshedildi.

TARİŞ Genel Müdürü Hakkı Gürün, sağ gazetelere verdiği ilanlarla, direnişte bulunan İplik Fabrikasında 253, Üzüm İş-

(Devamı 7. Sayfada)

YOLLARA BARİKATLAR KURULDU

TARİŞ Direnişi sırasında işçiler ana yollara ve işyerlerine açılan yollara sık sık barikatlar kurdular. Zaman zaman aynı yol üzerinde 5'ten çok barikatın kurulduğu görüldü. Büyük taş parçaları, araba lastikleri, hurdaya çıkmış otomobil kasaları, demir putreller barikat malzemeleri olarak kullanıldı.

BARİKATLAR BULDOZERLERLE KALDIRILDI

İşçilerin yollara kurdukları barikatlar, güvenlik kuvvetlerinin hareket serbestisini ve manevra yeteneklerini önemli ölçüde kısıtladı. Bu nedenle güvenlik kuvvetleri sıksık büyük iş araçları kullanmak zorunda kaldılar.

Erbakan: Türkiye'nin zama, zulme tahammülü kalmadı

- Türkiye'nin sorunlarının büyüdüğünü bildiren Erbakan "Türkiye, Demirel'in zihniyeti ile idare edilebilecek olmaktan çıktı" şeklinde konuştu

***

- MSP lideri, "Bizim AP yönetiminin yanlış zihniyetini kabul etmeye mecburiyetimiz yok" dedi

ANKARA (DEMOKRAT)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan istedikleri 12 tavsiyenin AP hükümetince tam tersinin yapıldığını belirterek, "MSP'nin bu gidişata desteği artık kerhen destektir" dedi.

Erbakan dün parlamentoda düzenlediği aylık basın toplantısında Demirel hükümetini ağır bir dille suçladı ve "Bizim AP yönetiminin yanlış, batıl zihniyetini kabul etmeye hiç bir mecburiyetimiz yoktur. Biz ne AP'nin ne de herhangi bir diğer yanlış batıl zihniyetin uydusu değiliz' diye konuştu.

Basın toplantısında şiddet olayları, dış ilişkiler, ekonomik konular ve yokluklara ilişkin görüşlerini açıklayan Erbakan batıya bağlılıkla istikrar olamayacağını ifade etti ve "Demirel'e 450 milletvekili verseniz, bu zihniyetle, yine memleketimize istikrar gelmez.

(Devamı 7. Sayfada)

PTT Genel Müdür Yardımcısı Berkan Uysal görevden alındı

Kıyımlar PTT hizmetlerini durdurabilir

- Uysal'ın görevden alınmasını protesto amacıyla 750 imza toplandı

HABER MERKEZİ

PTT Teknisyenleri Derneği ile TMMOB'nin Ankara, İstanbul ve İzmir Telefon Başmüdürlüğü İşyeri Temsilcileri tarafından yapılan ortak yazılı açıklamada, PTT'de yapılmakta olan kıyımların PTT'nin teknik işleyişini durdurmaya yönelik olduğu ve bu tür uygulamalara karşı mücadele edileceği ifade edildi.

PTT Genel Müdür Yardımcısı ve TMMOB Üyesi K. Berkan Uysal'ın kuruma yararlı ve gerekli bir eleman olmasına rağmen görevden alındığı belirtilen açıklamada, bu uygulamaya devamla daha önce hazırlanan listelere göre, geniş kıyım ve sürgünlere girişileceği öne sürüldü.

Berkan Uysal'ın görevden alınacağı haberinin duyulması ile çalısanlar

(Devamı 7. Sayfada)

Erdal Aslan'ın öldürülmesinden Elazığ Valisi sorumlu gösterildi

ANKARA (DEMOKRAT)

TÖB—DER Genel Sekreter Yardımcısı Seyfettin Bıçan, Avukat Erdal Arslan'ın Elazığ'da öldürülmesini kınayan bir yazılı açıklama yaptı.

Bıçan,açıklamasında, Erdal Arslan'ın TÖB—DER Elazığ Bölge Avukatı olduğunu belirterek, "çok iyi bilinmelidir ki, bu azgın caniler hedeflediklerı ne olursa olsun, Erdal'ın Elazığ'da verdiği yiğitçe mücadeleyi durduramıyacaklardır" dedi.

Bıçan yazılı açıklamasında özetle şöyle devam etti:

"Kuşkusuz bu alçakça cinayetin faili ve arkasındaki faşist çetelerden hesap sorulacaktır. Ancak, arkasına sığındıkları cephe hükümetlerinin sufleleri ile, can güvenliği olmayan avukatlarımıza sudan nedenlerle silah ruhsatı vermeyen valilerin ve bu arada Elazığ Valisi'nin hukuki ve cezai

(Devamı 7. Sayfada)

DİSK'in 13. kuruluş yıldönümü kutlandı

Baştürk: Artık yanlış yapma hakkımız yok

- "Bizleri sessiz, sömürülmeye razı bir koyun sürüsü haline getirmek isteyenlere karşı sınıfça direniyoruz."
- "Önemli günleri yaşıyoruz. Önümüzdeki büyük günlerin tohumlarının gün ışığına çıktığı günleri yaşıyoruz"

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, işçileri sessiz, sömürülmeye razı koyun sürüsü gibi görmek isteyenlere karşı sınıfça savaşıldığını belirterek, "Artık yanlış yapma hakkımız yok. Önemli günleri yaşıyoruz.. Önümüzdeki büyük günlerin tohumlarının gün ışığına çıktığı günleri yaşıyoruz" dedi.

DİSK'in 13.üncü kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenen törende konuşan Baştürk, 10 binlerce işçinin sokağa dökülmek istendiğini, burjuvazinin yükü emekçilere zorla taşıtmak yolunu seçtiğini bildirerek şunları söyledi:

Tekel'de, TARİŞ'de Antbirlik'te Ülker'de İnter'de, Pera Palas'da yüzlerce fabrikada onbinler-

(Devamı 7. Sayfada)

3 AYLIK ÜCRETLERİNİ ALAMADILAR

Hükümet para vermediği için, Belediye işçileri bir süre önce başlattıkları direnişlerini sürdürüyorlar.

Ankara'da temizlik işçilerinin direnişi sürüyor

ANKARA (ANKA)

Ankara Belediyesinde geçmiş aylara ait ücretlerini alamayan işçilerin aralık, ocak, şubat ücretleri ile toplu sözleşmeden doğan sosyal haklarıyla giyeceklerin tümünün alınana dek direnişe son verilmeyeceği açıklandı.

Genel—İş Sendikası yetkililerinin verdiği bilgiye göre belediye bir miktar para bulup işçilerin diğer alacaklarını vermemesi halinde direniş bitmeyecek ve devam edecektir.

Genel—İş yetkilileri "Üç aylık ücretlerini alamyaan evlerine bir dilim ekmek götüremeyen üyelerimizin daha fazla mağdur edilmemesi için girişimler devam etmektedir. Ancak görüşmelerden şu ana kadar olumlu bir sonuç alınmış değil, bu durumda direniş devam edecek" demektedirler.

Genel—İş yetkilileri direnişin başlıca sorumlularının hükümet olduğunu kış günü binlerce işçiyi açlık ve sefaletin kucağına Ankara'yı da salgın hastalıklara terk ettiklerini bildirdiler.

Erkan Oyal'ın savunmasını altısı parlamenter 15 avukat üstlendi

HABER MERKEZİ

TRT—DER Genel Başkanı Erkan Oyal'ın savunmasını,6'sı milletvekili 15 avukat üstlendi. Bir sire önce sıkıyönetimce gözaltına alınan Oyal, halen Mamak Askeri Cezaevi'nde yatıyor.

Erkan Oyal'ın savunmasını üstlenen avukatlar dün topluca Mamak Askeri Cezaevi'ne giderek kendisiyle görüştüler. Oyal'ın savunmasını yapacak olan avukatlar şunlar:

(Devamı 7. Sayfada)

A.A'da altı kişiye daha uyarı mektubu gönderildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Anadolu Ajansında basın emekçilerinin işlerine kıdem tazminatı ödenmeksizin son verilmesi devam ederken, ön-

(Devamı 7. Sayfada,

Ankara'da ekmek 750 kuruş oldu

ANKARA (AA)

Başkent'te bugünden itibaren 530 gram ekmek 750 kuruştan satılmaya başlandı. Yeni ekmek fiyatları Gıda-Tarım ve

(Devamı 7. Sayfada)

Tarsus C.Savcısını öldürmekten sanık TİT'li yakalandı

Faşistler İzmir Ballıkuyu Halkevini bombaladı

- Gebze'de MHP ilçe binası bombalandı
- Eskişehir'de 5 faşist tutuklandı
- Konya'da Bozkır ilçesi savcısının evi silahla tarandı
- İstanbul'da faşistler bir Profilo işçisine saldırdı
- Trabzon'da Hacımuratoğlu'nun katliyle ilgili iki faşist tutuklandı
- Nevşehir CHP il başkanı faşistlerce yaralandı
- Mersin'de T.İT üyesi 3 faşist tutuklandı
- Adapazarı Geyve'de faşistler halka saldırdı

(HABERİ 4. SAYFADA)

San Salvador'da cunta yönetimi, denetimi hızla yitiriyor. Salvador'daki sivil ve askeri faşist güçler hızla örgütlenerek, iç savaşa hazırlanıyorlar. Reformcu cunta da söz verdiği hiç bir reformu yerine getirmeden çözülmenin eşiğinde bulunuyor. Askeri birlikler ise faşist odakların güdümünde, devrimci güçlere karşı, sivil faşistlerle birlikte saldırılar düzenliyorlar...

El Salvador'da güvenlik kuvvetleri 20 kişiyi öldürdü

- Eğitim Bakanlığı'nı isgal eden öğrenciler direnislerini bitirdi

SAN SALVADOR (DIŞ HABERLER SERVİSİ)

El Salvador'daki cunta yükselen halk muhalefetini yatıştırmak için bankaların devletleştirileceğini ve toprak reformu yapılacağını açıklarken askeri birliklerle devrimciler arasında çıkan çatışmalarda yirmi dolayında

(Devamı 7. Sayfada)

Olimpiyatların Moskova'da yapılması kesinleşti

LAKE PLACID (THA)

Uluslararası Olimpiyat komitesi 1980 Olimpiyat Oyunlarının planlandığı gibi Moskova'da yapılmasına oy birliği ile karar verdi. ABD'nin Lake Placid kentinde, ABD yönetiminin Afganistan'a yapılan Sovyet müdahalesi üzerine olimpiyatların Moskova'da

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Günah karası ve utanç kırmızısı

Kaymakamına, Emniyet Müdürüne, Valisine, Bakanına, kısacası, sorumlusuna, yöneticisine, kendi yükümlülüğü altındaki alanla, konu ile, ilgili bir soru, eleştiri yöneltseniz, genellikle kös dinlerler. Yanıtlamayı, açıklamayı gerek görmezler. Bu konuda bizde, kamu görevlileri akılalmaz bir vurdumduymazlık içindedirler. Doğruya, gerçeğe değindiğiniz ölçüde sağırlıkları koyulaşır. Öte yandan, bir yerde bir yanlışlık yapsanız, kamuoyuna yansıttığınız bilgide bir hataya düşseniz "tekzip" denen kurum işlemeye başlar. Gariptir ama doğrudur; konudan uzaklaşıp sorumlunun kişiliğine yöneldiğiniz ölçüde, karşı yönden ses gelir. Bir tarihte; zincire vurulmuş, kırk kiloya düşüp verem olmuş, falakayla patlayan tabanlarındaki yaralara kurt dolmuş, idam mahkûmu bir katilin durumuna ilgililerin dikkatini çekmeye çalışmış, bir yerlere varamayınca zamanın Adalet Bakanına yönelmiş, o da ilgilenmeyince Bakanın istifasını öneren –nedeni pek de açıklanmayan– bir yazı yazmıştım. Yazar yazmaz yanıt gelmişti. Hem de özel bir mektupla ve kendi imzaları ile. Bu olayı geçen yıllarda bir Valiye –görevi başında– anlattım.

– Doğrudur dedi. Ben de öyleyim.

Doğru söylüyordu. Kendisi ile de, ancak aynı biçimde, karşı karşıya gelebilmiştik.

Kendi sorumlulukları altındaki yerlerde yer alan olmayacak uygulamaları üstlenmiyen kişilere –sözgelişi– küfür edin, anında aslan kesilecekler dir. Sanki görevi kötüye kullanmakla suçlanmış olmak, anasına sövülmüş olmaktan daha hafif bir namus ve onur konusuymuş gibi.

Şu karakollarında, şubelerinde, müdürlüklerinde işkence yapılan, adam öldürülen komiserlere, Şube ve Emniyet Müdürlerine; kazalarında, illerinde evler basılan, adamlar kaçırılan, binbir kışkırtmacılık yapılan Kaymakamlara ve Valilere; çeşitli görevlere atadığı kimselerin beceriksizliklerinin, taraflılıklarının rezaleti göklere çıkmış olan Bakanlara bakın. Nasıl bir sağırlık, taşduvarlık, duyarsızlık, aldırmazlık havasındalar.

Böylelerinin en önde gelenleri, en tek yanlıları, en nesnellik ölçüsünü yitirmişleri kamuoyuna en saygısız olanlarıdır. Vatandaş yerine efendilerine hizmet etmeyi önde tutanlardır.

Alın şu "işkence olayı"nı. Korkunç bir salgın hastalık gibi tüm ülkeyi sardığını bilmeyen var mı? Yazı, fotograf, belge, isim, tarih, yer, zaman, rapor, otopsi, ne gerekirse var. Yüzlerce ve binlerce örnekleriyle.

Tepkisi? Ha duvarda, ha bizimkilerde!

Bu insanlık dışı, çağdışı uygulamanın, bu hayvanlığın Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırları içinde nicesine yaygın olduğunu, dost ile düşman bütün dünya biliyor da, her fırsatta "yüzelli şu kadar ülke arasında demokrasiyi yaşatan yirmi bu kadar ülkeden biriyiz" diye böbürlenen Başbakan bilmiyor mu?

Sonra geçmişimizde, yok Viyana'yı kuşatmışız, Mohaç'ta kazanmışız. Yok Preveze'de Andrea Dorya'yı kaçırmışız, Kanije'de direnmişiz. İyi güzel de...

Bugünlerde ellerden para dileniyoruz.

Ne yazık ki, övündüğümüz geçmişimiz DÇM (Dövize çevrilebilir mevduat) değil.

Daha kötüsü, o geçmiş yüzümüze sürülen günah karasını maskeleyemiyor.

Hey Tanrım, sen şu adamların suratına az bir şey utanç kızarmışlığı ver.

YARADANA SIĞINIP

Dur-vur-tur-izm

Can YÜCEL

Burhan Felek üstadımızın geçenlerde işaret buyurduğu üzre, turizm sahasında muvaffakiyet göstermeye muvaffak olamıyoruz. Belki de bu, hükmetmeğe alışmış ağa bir millet olarak başkalarına hizmete gönül barıştıramayışımızdan ötürü. Velâkin son ruhu asırda zorla başımıza çıkardığımız Yeni Dünyalı efendilerimiz her işi yüzüstü bırakıp ille de turizmle, salça ve kadın saçı satmakla uğraşacaksınız diye dayatıyorlar. Olmuyor ama işte, beceremiyoruz bu işi. Onca para, onca yatırım, onca tüketilen nefes, halâ yerimizde sayıyoruz. Yunan palikaryalarının yıllık türizm geliri iki milyar doları bulmuşken, bizim yıllığımız 450 milyon doları anca aşabiliyor. O gelen de zaten Arabistan yollarında hacı olup gidiyor. Neden bu böyle?

Kendi içine kapalı, merdümgiriz, başkalarıyla kolay kaynaşamayan bir milletiz. Bunda onun büyük dahli var galiba. Bu yüzden de yabancıların bizi kavrayıp anlaması, bizlere sevecenlik duyması güçleşiyor. Neye ne tepki göstereceğimizi bilemiyorlar, onun için de aramıza karıştıklarında, rotalarını yitiriyorlar. Fi tarihinde Marmaris'te Turizm görevlisiyken, bir gece, adamakıllı şiddetli bir deprem olduydu. Fırladım evden, dolaşıyorum ortada. Millet de sokaklara dökülmüş. Ama Marmarisliler şerbetliler depreme, böylesine nice afetler geçmiş başlarından. Doluşmuşlar iskele meydanına, sermişler kilimleri, keyif ediyolar çoluk çocuk. Kimi kafa çekiyor, kimi çay içiyor. Şarkı okuyanlar, halay çekenler, gırla gidiyor... Belediye Başkanı çağırıyor diye çevirdiler beni. Gittim makamına. Baktım, yanında iki İngiliz. Sordum dertleri nedir diye. Ne bayramı bu gece yarısı kutlanan diye merak etmişler. Depremi farketmemişler de, gürültüye uyanmışlar... Sonra gine bir gece, sahur vakti, posta edildik aynı şekilde. Belediye Başkanının yanında bu sefer iki Hollandalı. Ramazan davulunun gümbürtüsüyle dapduru gelince, deprem oluyor diye fırlamışlar yataklarından, don paça atmışlar kendilerini sokağa.... Bu değişik yanlarımız yurdumuzda gezinin ilginçliğini artırır diyeceksiniz ama, şimdiki kefere öyle serüvenci kişiler diğil, suyuna tirit, sağlamcı insanlar...

Hem sonra, kendimizi kötülemek gibi olmasın ama, güler yüzlü insanlar olmaktan çıktık. Herkeste birkarış surat. Eh, bu ağır yaşam koşullarında başka türlü olacak değil ya! Bizim gazeteci Şinasi Nahit Berker, sabaha karşı Kavaklıdere'de de ana evine gelmiş. Zom. Başını yastığa koyup kestirecek biraz. Bitişikte bir candarma karakolu var. Sabah sabah talime başlamışlar bahçede, bağır çağır. Şinasi de fena içerlemiş, başını çıkarıp pencereden, veryansın etmiş. Gel demişler aşağı. O da inmiş. Bir temiz dövmüşler. Sonra da kolluk kuvvetlerine tecavüz ve mukavemette bulundu diye cürmümeşhuta vermişler. Duruşmaya girilmiş. Bir yanda dif gibi sekiz candarma, sanık yerinde de bizim cılız Şinasicik. Yargıç "Bu görevlilere saldırıda bulunmuşun, doğru mu?" diye sormuş. Şinasi de "Bi onlara, bi bana bakın, sayın yargıcım," diyecek olmuş. Yargıç "Çıkın!" demiş, "dışarı!" çıkmışlar. Şinasi Adliye'nin maltalarında volta atıyor, bezgin, üzgün, hapsi boyladık diye kaygu içinde. Mübaşir yanaşmış yanına. "Dertlenme", demiş. "Beraat ettin" Şinasi, "Nasıl?" demiş, "Görmedin mi yargıç yiyecekmiş gibi baktı yüzüme" Mübaşir "Yok" demiş, "yok. Dudağını şöylesine çarpıttı ya, kurtuldun gayn. O öyle güler. Onbeş yıldır yanındayım. Yedi yıl önce bir kere daha böyle gülmüştü" Hem o hallere düştük ki, razıyız gülme niyetine o ağız çarpıtmasına ama, bugünlerde cümlemizin ağzını bıçak açmıyor... E, kefere de enayi değil a, avuç dolusu para harcayıp buraya bizimle birlikte yas tutmaya gelsin!

Daha da kötüsü biz insan değeri bilmez olduk. Öteden beri bilmezdik a, neyse. Yolda bir köpek ölüsü görsek, üstüne gazete kağıdı örteriz de, yaralı yurtdaş yerlerde kıvranır durur, karakolda başım belaya girer, tanık çağırırlar filan diye, elinden tutan olmaz zavallıcığın.... Geçen gün Sağlık Bakanı'nın bir demeci vardı: "Bu kanun (Tam Gün Yasası) ile hastalar Türkiye'de turist vaziyette gezer bir duruma gelmişlerdir. Bu kanun yüzünden vatandaş doktor bulabilmek için, Türkiye'yi dolaşmak zorunda kalmıştır" diyordu. Böylece İç Turizm sorununu halletmiş oluyoruz yani... Bir de şu habere bir bakın! "Olay, Çemberlitaş Piyerloti Caddesi üzerinde gece saat 24 sıralarında meydana gelmiştir. Yörede devriye gezmekte olan (şu şu adlardaki) askerler, Kanarya apartımanı'ndan gelen kuşkulu sesler üzerine oraya gitmişler, bu sırada kapıdan çıkan bir kişinin kaçtığını görmüşlerdir. Kovalama sonucu adının Patrice Jean Bernard olduğu belirlenen Fransız turist yakalanmıştır. Ancak Fransız, askerlerin elinden kurtulmuş ve kaçmaya başlamıştır. İkinci kez yakalanan turist, yeniden devriye askerlerin elinden kurtulmuş, bu sırada kendine "Dur!" uyarısı yapılmıştır. Turist buna rağmen kaçmaya devam edince, askerler ateş açmış ve kurşunlara hedef olan turist Partice Jean Berrand ölmüştür" Topraklarınızdaki toprağı bol olsun!

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Zamlar bizi nefes alamaz duruma getirdi

Demokrat Gazetesi, yıllardan beri hissedilen bir boşluğu dolduran bir gazete olarak ortaya çıkınca çok sevindik.

Artık bizim de sesimizi duyurabilecek bir yayın organımız var. Demokrat'ı çıkarmayı başarabilen dostlarımızın bu çabasını tebrik eder, eğer Demokrat için bir yardımımız olacaksa bunu da biz devrimcilere duyurmalarını dileriz. Demokrat'ın her zaman yanında olacağız.

Aşağıda bir açık mektubumuz var. Eğer hukuki bir sakıncası yoksa ve olanağınız varsa bu mektubumuzu yayınlamanızı rica edeceğiz. Bunu yaparsanız; yoksulluğun, zulmün, terkedilmişliğin kucağına atılmış binlerce emekçiden bir grubun sesini duymak istemeyen Türkiye burjuvazisine sesimizi duyurmuş olacaksınız.

TARIM KREDİ KOOPERATİFİ
TARIM MAKİNELERİ FABRİKASI İŞÇİLERİ

•••

TBMM Üyelerine ve AP Genel Başkanı ve Başbakan'a açık mektubumuz.

Son yaptığınız ekonomik operasyonlarla ve arkasından getirdiğiniz zamlar karabasanı ile zaten var olmayan yaşam olanağımızı tamamen kısıtlamış, hatta nefes alamaz duruma getirmiş oldunuz. Zahmet olmazsa biraz da çalışan, emeği ile geçinmeye çabalayan dar gelirli milyonların içinde bulunduğu koşulları bir inceleyin. 20. Yüzyıl Türkiyesi'nde "Vatandaş" dediğiniz bizleri nelere layık gördüğünüzü somut olarak görün.

Ek tedbirler geldi-gelecek sözlerinin ne ölçüde geçerli olduğunu da bir araştırın. Bize acımanızı istemiyoruz; yeter ki Türk demokrasisinin ve eserinizin karşısına geçip şöyle alıcı gözle bir seyredin yeter!

TKK TARIM MAKİNELERİ
FABRİKASI İŞÇİLERİ

Eğitim uzmanlarından ilgililere

Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerinin yapıldığı 24 Aralık 1979 tarihinden bu yana eğitim emekçilerine yöneltilen baskı ve zulümleri bir kez daha yazmaya gerek yok. Yok diyorum, çünkü; sorun bütün gerçekliği ile yaşanıyor. Ve bu gerçeği yalnız eğitim emekçileri değil, veliler, öğrenciler, demokrasiden yana olan herkes görüyor, sahip çıkıyor.

Evet, sözüm eğitim emekçileri üzerine. Fakat sözü sık sık edilen eğitim emekçilerine değil. Gerek yetiştirildikleri kurum, gerekse Milli Eğitim Bakanlığı ve "Eğitim Dairesi" olan bütün kuruluşlarca ihmal edilen, önemsenmeyen "EĞİTİM UZMANLARINA". Sözüm eğitim uzmanlarının istihdam sorununa.

Aslında sorun, diplomalı işsizler sorununun bir parçası ve düzenin doğal bir sonucu olarak kabul edilebilir. Hizmet alanı yaratılmadan açılan okulların, aynı amaca yönelik öğretim yapan eğitim kurumlarının mezunları için bu sorunun oldukça yaygın olmasına karşın, ayrıntılara bakıldığında eğitim uzmanları için sık rastlanan bir sorun olmaması gerektiğini görüyoruz.

İdeal olarak eğitim sektöründe çalışmak üzere, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören bizlerin ilk bakışta şanslı olduğumuz kanısı uyanabilir. Çünkü Eğitim Fakültesi, bir çok okulun aksine Türkiye'de bir tane ve fazla öğrencisi olmayan bir okul. 19 yıllık geçmişi olan Eğitim Fakültesi;

—Ortaokul ve lise öğretmeni yetiştiren kurumlara meslek dersi öğretmeni yetiştirilmesi,

—Eğitim bilimlerindeki modern gelişmelerin ortaya çıkardığı çeşitli uzmanlık alanlarına eleman yetiştirilmesi

(Okul psikologları, halk eğitimcileri, eğitim yöneticileri).... gibi amaçları olmasına karşın Milli Eğitim Bakanlığı ile sağlıklı bir ilişki kuramamış, kurum olarak kendini kabul ettirememiştir. Bu sonuçtan yalnız Eğitim Fakültesi değil, en az onun kadar Milli Eğitim Bakanlığı da sorumludur. Bugünkü MEB ilgilileri de kendi faşist ideolojilerini yaymak amacı ile demokrat, devrimci eğitim emekçilerini açığa alıp ordan oraya sürerken yurtsever, devrimci eğitim uzmanlarının başvurularına da kayıtsız kalmakta, faşistlere olmadık kadrolar yaratırken bizlere iş vermemektedirler.

Sözüm yalnız MEB ilgililerine değil. Eğitim dairesi olan her kurum ve kuruluşta çalışabildiğimiz halde bizleri çalıştırma gereği duymayan diğer ilgililere de.

Ve siz Eğitim Fakültesi yöneticileri, öğretim üyeleri!

Öğrencilerinizi işsiz dolaşsınlar diye mi yetiştiriyorsunuz?

Yoksa kuruluş amacınızda da belirttiğiniz gibi, memleketimizin eğitim sorunlarının bilimsel düzeyde araştırılması için çalıştığınızdan dolayı mı, istihdam sorunumuzla yeterince ilgilenemiyorsunuz? Eğer nedeni bu ise; MEB'ğındaki antidemokratik uygulamaları kınamanızı eğitim öğretim ile ilgili alınan kararların (kız ve erkek liselerinde karma eğitimin kaldırılması, ilk ve orta okullarda milli güvenlik dersinin okutulması, çocukların askerliğe özendirilerek yetiştirilmesi... vs) neyi amaçladığını, neye hizmet ettiğini açıklamanızı bekliyoruz. Eğitim sorunlarını irdelemeyi ve Türk Milli Eğitim Politikasına yardımcı olmayı amaç edinmiş bir kurumdan bunu beklemek en doğal hakkımızdır.

EĞİTİM
FAKÜLTESİNDEN
BİR MEZUN
ANKARA

Biz halkız yeniden doğarız

Ortaca'da faşistler yayılma politikası içerisindeler. Dışardan gelen faşist güçlerle konferanslar düzenleyip halkta tedirginlik yaratıyorlar. Liseye baskın arifesinde Ortaca Tariş'e faşist militan elinde silah ile işçilerin üzerine ateş açmıştır. Solcuların bulunduğu kahvehanenin karşısında bulunan berber dükkanı süper ihale ile devr alınmışlardır. Demokrat kitlelerin devamlı barındığı Belediye Parkı'nın maddi gücünün yetmesi olanaksız bir sağcıya devr alınmıştır. Tariş'de atılan yirmi (20) işçi devamlı beklenilen, işçi kıyımının sonucunda faşist militanlar doldurulacaktır. Üç eczane ve Ülkü Ocağı'nın kurduğu diyalog ile taraflı duran karakol, hazırlanan gece tertiplerine ses çıkarmamaktadır. Ortaca'da terör estirmeyi ve belirli mevzileri kapmayı amaçlamışlardır. Devrimci hareketi sindirmeye çalışıyorlar. Ama bizler yineliyoruz ki biz HALKIZ, YENİDEN DOĞARIZ ! Faşistlere dur diyecek halkımız.

ORTACA DEVRİMCİ
GENÇLİK

Zam bakanlığı neden yok

Buzdolabı yüzbin, televizyon ikiyüzbin lira. Şeker yüz, sigara ise yetmişbeş lira son aldığımız karara göre fiyatlar bu şekilde belirlenmiştir.

Yumurta yetmişbeş, çimento 975 olmadığına göre sevinebilirsiniz.

IMF insaflı, Türkiyelileri düşünüyor. Ya Amerika yerine Sovyetlerden kredi alınsaydı ne olacaktı halimiz. Şöyle gönlümüzce zam yapamayacaktık. Musluklardan su akar. Amerikan musluklarından para akıyor para.

Biz değişime alışık bir ulusuz. Fiyatlar sürekli değişmezse şaşkına döneriz.

O halde gelsin zamlar.

Kiraların maaşların yüzde 4'ünü oluşturduğu düzene hayır. Maaşların yarısının kiraya yatırıldığı düzene evet. Kırk yıldan bugüne dek fiyatların değişmez kılındığı sosyalizme hayır. Kırk yılda yüzkırk kez fiyatların değiştirildiği kapitalizme evet.

Türkiye düşük faizle kredi veren sosyalist ülkelere meyletmez. Komünistlerin parası değersiz. Amerika'nın ki değerlidir. Komünist parasıyla kurulan fabrikalar anında yıkılır. Oysa emperyalistlerin dolarları, markları uğurludur, bereketlidir.

Amerikayı rahatlatmanın onuruna erişmiş bir ulusun insanlarıyız. Amerikan emperyalistlerinin çekeceği sıkıntıları Türkiye olarak göğüslemezsek emperyalist sistem dokununca göçebilir. Komünist canavarlara yem olmamak için sömürücü ülkelerin derdini Türkiye dert edinmelidir. Ülkemizin varlığının, bağımsızlığının güvencesi Amerika'dır.

Zam ulusal sorun olmaktan çıkmıştır. Dünya kapitalist sisteminin çıkarı bizleri zam kararı almaya zorlamıştır. Emperyalist dizgenin çıkarı için halkımızı sıkıntıya düşürmek doğaldır.

MC ve Ecevit dönemlerinde bakanlık sayısı artırılmıştır. Bakanlıklar zincirine İşletmeler, Yerel Yönetim Bakanlıkları eklenmesine karşın ne Demirel ne de Ecevit ZAM BAKANLIĞI kurmayı aklının ucundan geçirmemiştir. Oysa yılda üçbeş kez zam kararı alan hükümetlerin yeni bakanlığı oluşturmak için ivmeleri gerekir. Zam bakanlığı Maliye bakanlığı denli önemlidir. Bütçede en fazla ödenek bu bakanlığa ayrılmalıdır. Ne Milli Eğitim ne de Milli Savunma bakanlıkları Zam Bakanlığının yerini tutabilir.

Zam yapma belli bir plana bağlanmazsa halimiz perişan olur. Ne oran da ne zaman zam yapılacağına Zam Bakanlığı karar vermelidir. İllere Zam Genel Müdürleri atanmalı, ilçelerde zam müdürleri görevlendirilmelidir.

CEM SÜLEYMAN
AFYON

Katsayı ve işçi emeklileri

Egemen sınıfların ekonomik, politik ve sosyal krizinin ağır yükünü emekçi halk kitlelerinin hergün biraz daha açlığa, sefalete ve baskıya uğrayarak çektiği bir sırada halkçı geçinen CHP Hükümetince çıkartılan işçi emeklileri ile ilgili katsayı sistemi sayın Ecevit'in sosyal adalet anlayışını ve ne derece fakirden yana olduğunu göstermе bakımından dikkat çekicidir. Madem ki işçi emeklileri için bir de katsayı sistemi düşünülmüştür o halde derecelendirmede memurlardaki gibi hizmet süreleri dikkate alınmalı, sigortaya prim ödedikleri süre gözönünde tutulmalıydı. Burada ise emeklilerin aldıkları maaşa göre değerlendirme yapılmıştır. Emeklilere verilen zamlar hiçbir iş karşılığı olmaksızın verilmektedir. Burada emekliler için ne bir iş güçlüğü ne de bir sorumluluk payı olmadığı halde az alana az, çok alana çok verme ilkesi benimsenmiştir. Bu sistem uygulandıkça emekli aylıkları arasında korkunç uçurumlar açılacaktır.

Ağır sömürü, sürekli enflasyon, geniş yığınların büyük bir sefalet ve yokluk çemberine itilmesi karşısında devlet emeklilere bir şeyler vermeyi düşünmüşse ve emekliler arasında bir tercih yapması gerekiyorsa bu tercih az alandan yana yapılmalıydı. Burada ise tam tersi uygulanmaktadır. Işte halka umut diye tanıtılan bir parti ve lider.

Emperyalizme bağımlılığın bir sonucu olan, ülkemizin ekonomik sosyal yapısından kaynaklanan bunalımın artması, MC Hükümetiyle sorunların çözülmesinden oligarşinin umudunu kesmesi üzerine halkı bir süre daha suskun ve bu düzen çerçevesinde tutabilmek için sahneye çıkartılan Ecevit Hükümeti ve Ecevit'in kuyruğunda dolaşıp ondan medet umanlar 14 Ekim seçimlerinde gereken dersi almıştır.

Ülkemizin açık faşizme doğru gittiği bu dönemde şu an için emeklilerce istenen şey bütçedeki katsayı artışları uygulanmadan bu kanunun yürürlükten kaldırılmasıdır. Bu olmadığı takdirde taban ve tavandaki derecelere düşen zammın ortalaması alınıp, tüm derecelere aynen yansıtılmasıdır. Aslında katsayı denen bu çarpık sisteme hiç gerek yoktur. Echelle Mobile (Eşel Mobil) sistemi uygulanmalı buna göre belirlenen bir zam tüm emeklilere eşit miktarda yansıtılmalıdır.

BİR EMEKLİ

DÜŞÜNCE ALANI

illegal bütçe

● "..... ORTADA VE SOKAKTA "DEVLET OTORİTESİNİ GÜÇLENDİRMEK" MİSYONU İLE ÇIKMIŞ BİR HÜKÜMET VAR. BU HÜKÜMET EKONOMİDE LEGAL DEVLETİ ORTADAN KALDIRIYOR. EKONOMİYİ BÜYÜK TEKELLERİN AÇIK YÖNETİMİNE BIRAKIYOR......"

Yalçın Küçük

İşler tersine döndü. İllegalite legaliteye döndü. Yıllardır varlıklarını illegalitenin gözalıcı peçesine dayandıranlar legal oldu. İllegal legale döndü. İşler tersine döndü. Legalite ile illegalite birbirine karıştı. Devlet bütçesi legalitesini kaybetti. Bütçe illegal oldu.

1980 yılı bütçesi illegaldir. Yasama organlarından geçmesine ve geçeceğinin kesin olmasına rağmen illegaldir. Hiçbir anlamı yoktur. Artık legalite ile illegalitenin sınırlarının bir meçhule dönüştüğü Türkiye'de 1980 yılı bütçesi, kendinden önceki birçok bütçe gibi, legal bir belge olmak niteliğini kaybetmiştir. Legalitesini yitirmiştir.

Çok açık bir kaç nedenle. Birinci neden şu: Bütçe, yürütme organına yasama organı tarafından verilmiş sınırı belli bir harcama yetkisidir. Hükümetin bir yıl içinde ne kadar harcama yapacağı Bütçe Kanunu ile belirleniyor. Burjuva devleti birazda buradan doğuyor. Burjuva ihtilalleri çok büyük ölçüde bunun için yapıldı. Parlamento, hükümetin ya da yürütme organının yapacağı yıllık harcama miktarını belirleme hakkını aldı; burjuva ihtilalleri ile. Türkiye'de 1980 yılı bütçesi hükümete sınırsız olmasa bile sınırı belli olmayan bir harcama yetkisi veriyor. Bütçe legalitesini yitiriyor. Son yılların bütçeleri Türkiye'de legalitelerini yitirdiler.

Son yılların bütçelerine bakın. Yasama organından geçen başlangıç ödenekleri ile yıl sonu ödenekleri birbirinden çok farklı. Yıl sonu ödenekleri ortalama yüzde elli ölçüsünde yasama organlarından çıkan bütçe ödeneklerinden fazla. Şöyle oluyor: Bütçe kanunlarına, Menderes'in Yassıada'da başını ağrıtan "örtülü ödenekler" türünden "fonlar" konuluyor. Ayrıca bu fonları hükümetin istediği ölçüde artırabileceği belli ediliyor.

1980 bütçesi 800 milyara yakın. Bu, yıl başı ödeneği. Yıl sonu ödeneği trilyonu çok aşacak. Trilyon telaffuz edilecek. Fakat 1980 yılında trilyon harcanmayacak. Yıl içinde hükümet, geçen yıllarda olduğu gibi, "örtülü fonları" artıracak, fakat artırdığı fonların bir bölümünü kullanacak, bir bölümünü kullanmayacak. Belki 1980 bütçesi yıl sonunda 800 milyardan daha az ile kapanacak.

Hükümet yasama organlarına gitmeden yıl içinde bütçeyi büyültecek. Sonra küçültecek. Son yıllarda böyle oldu. Yine olacak. "Hile-i şeriye" bu yılda oynanacak. Şu nedenle: Yasalara göre hükümet Merkez Bankası imkanlarından ancak bütçenin yüzde onbeşi oranında yararlanabilir. Hükümet, Merkez Bankası'nı ancak bütçesinin yüzde onbeşi oranında zorlayabilir. 800 milyarın yüzde onbeşi ile bir trilyon 200 milyarın yüzde onbeşi birbirinden farklıdır. İkincisi daha büyüktür. İkincisi daha çok enflasyon demektir. Demirel hükümeti, kendisinden önceki Ecevit hükümeti gibi, daha çok Merkez Bankası kaynağı kullanabilmek için, daha çok enflasyon için, bütçenin legalitesini bir kenara atıyor.

Bu kadar değil, ikinci neden var. Bütçe kanunu, kamu kuruluşlarına bütçe kanununda yazılı ödenekleri harcama yetkisi veriyor. Yasal olarak. Fakat son yıllarda bu yasallık da ortadan kalkmış durumda. Artık bir kamu kuruluşunun bir yatırım yapması, bir okul yapımına başlayabilmesi için, bütçesinde ödeneği bulunması yetmiyor. Ödeneğin karşılığı Türk Lirasını da bulması zorunlu. Bunu hazineden alacak. Fakat şimdilerde yeni bir uygulama var. Maliye Bakanlığı nerede ise, her kuruşluk harcama için yeniden bir karar alıyor. Bütçe kanununda yazılı ödeneklerin herhangi birisini kullanabilmek için, Maliye Bakanlığı yöneticilerinden yeniden ve ayrıca bir izin almak gerekiyor.

Bu izinler yeni bir bütçeyi meydana getiriyor. Artık Maliye Bakanlığı, yasama organından geçmiş bütçeyi değil, istediği bir başka bütçeyi uygulamaya koyabiliyor. Yeni ve "illegal" bütçe uygulamada, eylem sırasında ortaya çıkıyor.

Hem ödenek ve hem de harcama açısından Türkiye'de bir illegal bütçe ortaya çıkıyor. Türkiye'de legal bütçe bütün anlamını yitirmiş durumda. Bu yüzden legal bütçenin üzerinde konuşmak ya da yazmak kadar anlamsız bir iş düşünülemez. Denizin üzerine resim yapmaktan farksız. İllegal bütçenin ne olduğunu ise şu anda bilmek imkansız. İllegalin üzerinde konuşmak da zor.

Fakat hepsi bu kadar değil. Legal bütçenin belirlediği bir tek olgu var. Memur maaş katsayısı. Legal bütçe sadece memur maaş katsayısını belirlediği için önemli. Aslında bu nokta bu yıl geçen yıldan daha önemli. Şu nedenle. Ortada ve sokakta "devlet otoritesini güçlendirmek" misyonu ile çıkmış bir hükümet var. Bu hükümet, ekonomide legal devleti ortadan kaldırıyor. Ekonomiyi büyük tekellerin açık yönetimine bırakıyor. Legaliteyi illegalite, illegaliteyi legalite yapıyor. Böyle bir kararlılık içinde bütçe gerçekten de, saadece maaşları belirleyen bir döküman oluyor. Çünkü devletin diğer harcamaları farelerin kemirmesine bırakılıyor.

Son nokta: Bütçe legalitesini yitiriyor. Ancak bütçe yapmak yasama organlarının varlık nedenleri arasında en başta bir yerde bulunuyor. Bu yüzden ve bu anlamda, bütçenin legalitesinin yitirilmesi yasama organlarının legalitesini tehdit ediyor.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

14 ŞUBAT

1962 KÖY ENSTİTÜSÜ MEZUNLARI YÜRÜYÜŞ YAPTI

Kırıkkale ve civarından gelen 100 kadar öğretmen ellerinde pankartlarla, çıkmazda olan eğitim düzeninin değiştirilmesi ve sayıları 17 bini bulan köy enstitüsü mezunlarının hakları ile ilgili olarak, Ankara'da bir yürüyüş yaptılar. Gösteriye polis müdahale etti, izinsiz gösteri yapmaktan 5 kişi gözaltına alındı.

1966 - Burdur Çavdarlı'da ihtilaflı bir arazinin, 150 köylü tarafından işlenmeye başlamasının ardından, bir yüzbaşının komutanlığındaki jandarma ekibi olay yerine gönderildi. Köylüler kendilerine engel olmak isteyen yüzbaşıya karşı direnince erler yoğun ateşe başladılar. Yaralanan 4 köylü koma halinde hastahaneye kaldırıldı.

1976 İstanbul Doğan Lastik Fabrikasında yasal hakları için direniş yapan 135 işçinin işine son verildi. Lastik-İş Sendikası, fabrika önünde çadır kurarak direnen işçilerin çadırının, işverenin emri üzerine birkaç kez jandarma tarafından söküldüğü, bazı işçilerin karakola götürüldüğünü açıkladı.

1977 ODTÜ ÖĞRENCİLERİ HASAN TAN'I PROTESTO ETTİ

Hasan Tan jandarma ile birlikte ODTÜ'ye girdi ve rektörlük görevine başladı. Öğrenciler ODTÜ'nün yukardan aşağı faşistleştirilmesini amaçlayan" bu atamayı kınamak için, derslere girmeyerek bir forum düzenlediler. Jandarma öğrencileri dipçikleyerek forumu dağıttı. ÖTK bu atama kararına direneceğini açıkladı.

1978 METİN İNAN

Trabzon'un Of ilçesinde Metin İnan adlı ODTÜ öğrencisi konuk olduğu ağabeyinin evinde, kapıya gelen faşistlerin açtığı ateş sonucu öldü. Saldırganların aslında ağabeyi olan TÖB-DER Şube Başkanı'nı öldürmeyi hedeflemiş oldukları bildirildi.

1978 Köpekleri, komandoları ve elektrikli tel örgüleri ile ünlü Sancak Tül Fabrikası'nda, 20 yıldan bu yana başarısızlıkla sonuçlanan sendikalaşma girişimlerinden sonra, ilk kez grev başladı. 20 yıl boyunca sendikalaşma girişimleri çok sayıda işçinin atılmasıyla sonuçlanmış, son sendikalaşma girişimlerinde de bir çok kişi işten çıkartılmıştı. Buna rağmen toplu sözleşme yetkisi alan TÜRK-İŞ'e bağlı Teksif sendikası, işverenin toplu sözleşme masasına oturmaması nedeniyle grev kararı aldı. Greve işçilerin çoğu katıldı. Tel örgülere verilen elektriği keserek greve başlayan işçiler, işverenin işbaşı çağrısına uymadı.

"Türkiye'de Asgari Ücret Sorunu Semineri"nde konuşan Doç.Sinan Aktan

"Asgari ücret, çalışan çalışmayan herkese verilmeli"

● "ASGARİ ÜCRET, BİR YANDAN İŞ–GÖRENE SOSYAL AÇIDAN UYGUN BİR YAŞAM DÜZEYİ SAĞLAMAYA ELVERİŞLİ OLAN, DİĞER YANDAN DA İŞVERENLERİ DAHA DÜŞÜK ÜCRET ÖDEMEKTEN ALIKOYAN. ZORLAYICI BİR ÜCRETTİR."

ANKARA (DEMOKRAT)

İstanbul Ticari İlimler Akademisi Mezunlar Derneği Genel Merkezinin, Odalar Birliği salonunda düzenlediği "Türkiye'de Asgari Ücret Sorunu" semineri yapıldı.

Panelde İTİA Mezunları Derneği adına yapılan açılış konuşmasında, Türkiye'de asgari ücret ve vergilendirilmesinin tartışılan, ama çözümlenmeyen bir sorun haline geldiği, bu sorunun dar kalıplar içerisinden çıkartılması gerektiği belirtildi. Konuşmada seminer sonucunda oluşacak görüşmelerin tüm siyasi partilere ve Maliye Bakanlığı'na iletileceği de açıklandı.

Seminere konuşmacı olarak katılan İstanbul ve Eskişehir İTİA Öğretim Üyesi Doç. Dr. Sinan Artan ve İTİA öğretim üyelerinden Doç. Dr. Orhan Şener, konuyla ilgili görüşlerini açıkladılar.

"En Az Geçim İndiriminin Vergi Dışı Bırakılması" konusunu işleyen bir konuşma yapan Doç. Dr. Orhan Şener, Türk vergi sisteminde vergi yasalarının genellikle emek geliri elde edenlerin aleyhine ve sermaye geliri elde edenlerin lehine bir ayrım yaptığını ve şimdiye kadar emek gelirini elde edenleri koruyucu herhangi bir önlemin alınmadığını belirtti. Şener konuşmasında, Türk vergi sisteminin emekgeliri elde edenler aleyhine hükümlerinin, Mali Denge Vergisi, Damga Vergisi ve meslekle ilgili olsa bile harcamaların maaş ya da ücretlerden düşürülememesi olarak vurgularken, sermaye geliri elde edenler lehindeki hükümleri aile şirketleri kurabilme, dağıtılmayan kurum kazançları, yıllık beyanname verilmesi, vergi borcunun taksitlere bağlanması, vergi cezalarının uzun bir süre sonra çözümlenmesi, vergi kaçırmanın uygulamalar aracılığıyla adeta özendirilmesi, vergi teşvik önlemlerinin özel sektör yatırımlarını teşvik edilmek amacıyla kullanılması olarak ifade etti.

Türkiye'de uygulanan ücret sistemleri ve asgari ücret sorununa ilişkin bir konuşma yapan Doç. Dr. Sinan Artan ise, asgari ücreti şöyle tanımladı: "Bir yandan iş görene insan olarak sosyal açıdan uygun en az bir yaşam düzeyi sağlamaya elverişli olan, diğer yandan işverenleri daha düşük ücret ödemekten alıkoyan, zorlayıcı bir niteliğe sahip ücrettir." İşletmelerin ücretler konusunda karşılaştığı sorunları da sıralayan Artan, "Eğer kişinin yaşamını sürdürebilmesi için en az ücret ödeniyorsa, o takdirde Türk vatandaşı olarak. herkesin (çalışan—çalışmayan) bu ücreti alması gerekmektedir. Yok eğer iş gören emeğinin karşılığı olarak bu ücrete hak kazanıyorsa, bunun hesaplanmasında, gerekli ölçütler dikkate alınmalıdır" dedi.

Diyarbakır Verem Savaş Derneği Başkanı "Halk parasız tedavi edilmelidir"

Diyarbakır Verem Savaş Derneği Başkanı Dr. Mahmut Ortakaya, halk sağlığına devlet eliyle ücretsiz olarak bakılmasını istedi.

Dr. Ortakaya, Demokrat muhabirine yaptığı özel açıklamada, insan sağlığının pazarlık dışı tutulması gerektiğini vurgulayarak, "İnsanlarımızın sağlığa aykırı konutlarda oturması nedeniyle, nüfusun yüzde 35'inde hastalık bulunmaktadır" dedi.

Ortakaya daha sonra şöyle konuştu:

Tıp Fakültesi uzman yetiştirmek için insanların sağlığını hiçe saymakta ve hastalar yaz boz tahtası gibi kullanılmaktadır. Tıp Fakültesi yüzlerce personeli olmasına rağmen, halkı tedaviden acizdir. Bölgenin sosyal-ekonomik, beslenme-barınma koşulları gözönüne getirilerek il hastanelerine mütehassıs hekim kadroları doldurulmalı ve ücretsiz tedavi yapılmalıdır. Bu eksiklikler giderilmeden ve halkın sağlığı pazarlık dışı tutulmadan yoksul yurttaşların tedavi olabilmeleri olanaksızdır."

Osmaneli tuğla fabrikasında grev sürüyor

BİLECİK (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Keramik–İş 'in yetkili olduğu Osmaneli Tuğla fabrikasındaki grev devam ediyor. 2 Ağustos 1979 tarihinde bazı işçilerin işten çıkarılmasıyla başlayan grev, altıncı ayını doldurdu.

Hiçbir sosyal hakkın verilmediği bildirilen fabrikada işçilerin sosyal haklarını istemeleri üzerine, işveren bazı işçileri işten çıkarmıştı.

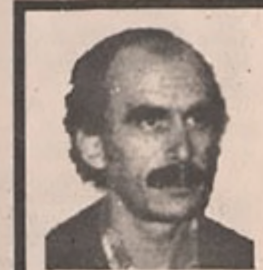
TRT–DER: TRT tekelci sermayenin borazanı yapıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

TRT–DER'in yaptığı bir açıklamada, "TRT bir yandan tekelci sermayenin borazanı haline getirilirken, TRT çalışanları üzerindeki baskılar da alabildiğine yoğunlaşmaktadır" denildi.

TRT–DER Ankara Şubesi Yönetim Kurulu adına yapılan yazılı açıklamada şu görüşlere yer verildi:

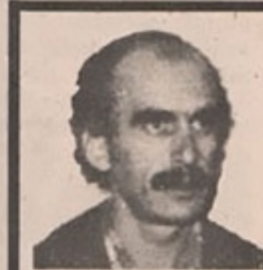
"TRT çalışanlarının öz örgütü TRT–DER, Genel Başkanı Erkan Oyal ve üyeler üzerindeki baskıların mutlaka aşılacağı halkımızla birlikte güzel günlere ulaşılacağının bilinciyle tüm anti-demokratik uygulamaları kınar."

Yoldaşımız Devrimci Öğretmen RIDVAN BİNBİR Edirne Cezaevinde katledildi. Anısı Devrimci Öğretmen mücadelemize ışık tutacak.

Lüleburgaz, Kırklareli Pınarhisar DEVRİMCİ ÖĞRETMENLERİ

Demokrat: 565

Rıdvan BİNBİR

Devrimci Öğretmenimiz Rıdvan Binbir'i cezaevindeki faşist saldırıda yitirdik

Anısı mücadelemize önder olacak

Edirne, Havsa Lalapaşa Meriç, Keşan, Enez DEVRİMCİ ÖĞRETMENLERİ

Demokrat: 560

Sungur YILMAZ (1952 - .....)

Arkadaşımızı 11.2.1979 günü trafik kazasında kaybettik. O, EGO'da anti-faşist mücadelenin bir neferi idi. DEVRİMCİ YOL'daki mücadelesini sürdüreceğiz

EGO'lu Devrimci İşçi ve Memur Arkadaşları

Demokrat: 566

'ETTEN VAZGEÇTİK BARİ SAKATAT BULALIM'

Sakatat satışı bittiği halde satış şubesi önünde biriken ve satış yapılmasını bekleyen halk, çözüm bulunmasını istiyor.

Diyarbakır halkı saatlerce et kuyruğunda bekliyor

DİYARBAKIR (DEMOKRAT)

Son zamlarla birlikte et fiyatları da Diyarbakır'da yanına varılamaz hale geldi. Günlük et gereksinimini kasaplardan karşılayamayan dar gelirli yoksul halk, Et ve Balık Kurumu ürünlerine yöneldi. Ancak Et ve Balık Kurumu da bir aydan beri et satmıyor.

Konuyla ilgili olarak bilgisine başvurulan Et ve Balık Kurumu Müdür Yardımcısı Burhan Seyhanoğulları, "Şu anda piyasaya et satışı yapmamamızın nedeni stoklarımızın az olmasıdır. Eskiden Maliye Bakanlığı'nın verdiği 400 milyon liranın 100 milyon liraya düşmesi de, et sıkıntısının doğmasına ayrı bir neden oldu" dedi.

Et ve Balık Kurumunda bir aydan beri sadece sakatat satışının yapıldığı, bunun da halkın ihtiyacını karşılamaktan uzak olduğu bildirildi. Sabah şafakla birlikte kurumun önünde uzun kuyruklar oluşturan halk, sakatata razı olduklarını, ancak onu da bulamadıklarını açıkladılar. İlgililerden soruna en kısa zamanda çözüm bulunmasını istediler.

Faşistlerce öldürülen Güllüoğlu törenle anıldı

ADANA (DEMOKRAT)

Geçtiğimiz hafta Perşembe günü evinden işyerine giderken, faşistlerce katledilen Av. Halil Sıtkı Güllüoğlu önceki gün Adana Barosunda törenle anıldı.

Adana Baro Başkanı İbrahim Günay, Av. Halil Sıtkı Güllüoğlu'nu anma töreninde yaptığı açış konuşmasında, faşistlerce katledilen Av. Güllüoğlu'nun görev şehidi olduğunu belirterek, baro üyelerine yöneltilen silahlı saldırıları nefretle kınadıklarını söyledi.

Adana Baro Başkanı Günay, "Üyelerimiz silahlı saldırılara karşı daha bilinçli ve kararlı mücadele edecektir" dedi.

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ ANKARA ŞUBE BAŞKANI "Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkence yapılıyor"

ANKARA (DEMOKRAT)

AP hükümetiyle birlikte devlet dairelerinde toplu nakiller ve görevden alma işlemlerinin yanında, tüm ülke çapında polis terörü ve işkencelerin dayanılmaz boyutlara vardığı bildirildi.

Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şube Başkanı İsmail Çevik dün yaptığı yazılı açıklamada, iktidarın TARİŞ, Ant-Birlik gibi kurumlarda ve bakanlıklarda polis zoruyla açık işgallere giriştiğini, binlerce çalışanı topluca gözaltına aldığını işlerine son verdiğini, bunların birçoğuna haftalarca işkenceler yapılmasına göz yumarak suçlu yaratmaya çalıştığını söyledi.

Çevik, şu anda emniyette işkencede bulunan Hüsnü Avni Polat'ın durumunu kamuoyuna duyurmayı bir görev saydığını da bildirdi.

Bir komite oluşturan halkın taleplerine belediye ilgisiz kalıyor...

Kardan kapanan yolu halk kendisi açtı

HEKİMHAN—MALATYA (DEMOKRAT)

Günlerdir kar nedeniyle kapalı olan Hekimhan—Güzelyurt yolunu Belediye açmayınca, halk gençlerle birlikte kendisi açtı... 100—150 kişilik bir grup, kazma ve küreklerini alarak, yolun kapanan bölümlerini 6—7 saatte temizledi.

Öte yandan, halk bir komite seçerek, Belediye Başkanıyla görüşme talebinde bulundu. Halkın istemlerini Başkana ileten temsilciler, "Belediye otobüsü bir an evvel servise konmalıdır. Topu topu 7 kilometrelik yol için 60 lira ödüyoruz. Bu, mevcut hayat pahalılığında halka yapılan bir işkencedir" dediler.

Belediye Başkanı da, "Bir otobüsümüz var. O da arızalı. Tamiri bütçemizi yiyor. Aciz kaldık. Ayrıca mazot yokluğu nedeniyle otobüsümüzü çalıştıramıyoruz. Mazot bulabilirsem çalıştıracağım. Ayrıca yolun açılmasına katkıda bulunanlara ve çalışanlara da çok teşekkür ediyorum" dedi.

Belediye Başkanının tutumu karşısında halk, "Reis Beyin mazot bulması şarttır. Özel arabalar nasıl buluyor? Nereden buluyor? Biz, halk olarak, belediye otobüsünün çalışmasını istiyoruz. Biz gençliğimizle beraberiz ve onlarla övünüyoruz. Gençliğe kulak vermek gerek. Gençlik uyumuyor, onların her bir yerden haberleri var, bizden daha iyi düşünüyorlar" dedi.

Devrimci Demokratlar ve Özgürlük Yolu, "Afgan devrimini desteklediklerini" açıkladılar

HABER MERKEZİ

Devrimci Demokratlar ve Özgürlük Yolu, yaptıkları bir açıklamayla, Afgan devrimini desteklediklerini bildirdiler. "Emperyalistlerin ve dünyanın her yanındaki gericilerin, Afganistan'da neler olduğu konusunda kamuoyunu yanıltmaya çalıştıklarını" öne süren Devrimci Demokratlar ve Özgürlük Yolu, Afganistan'daki iki yıl kadar önce krallığın devrilerek, devrimci bir hükümetin kurulduğunu, bu hükümetin ise, ülkeyi emperyalizmin sömürüsünden kurtarmak için çabaladığını ileri sürdüler. Bu hükümete karşı çıkanların, Pakistan ve İran'daki gericiler tarafından silahlandırıldığının da belirtildiği açıklama, Sovyetler Birliği'nin, Afganistan'la arasında varolan dostluk ve yardım anlaşmasına uygun olarak, "Afganistan halkının yardımına koştuğu" kaydedildi. Bu yardım yapılmasaydı, yeni bir Şili'nin gündeme geleceğini savunan Devrimci Demokratlar ve Özgürlük Yolu, emperyalizmin bu durum karşısında "tepindiğini" ama mazlum halkların, emekçilerin, eğer emperyalistler bir şeye kuduruyorlarsa, o işin iyi bir iş olduğunu bildiklerini söylediler.

Açıklamada son olarak şöyle denildi:

"Dünya halkları, kuzu postuna bürünen bu kurdu iyi tanıyorlar. Halkımız, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm için savaşan yoksul Afgan halkının, Afgan işçi ve köylülerinin yanındadır."

Emekçiler ve Tüketim Kooperatifleri

"Devlet, tüketim kooperatiflerine sahip çıkmıyor"

Röportaj: Cihangir IŞIK

MUSTAFA AĞIR

Tüketim kooperatifleri hakkında yaptığımız söyleşiden sonra, Mustafa Ağır bir deney olarak Menemen Öğretmenler ve Memurlar Tüketim Kooperatifini açıkladı.

Geçmişte gerici güçlerin yoğun baskı ve sömürülerine hedef olan Menemen emekçileri, Öğretmenler ve Memurlar Tüketim Kooperatifini 1975 yılında kurdular.

DEMOKRAT: Kuruluşunda ve gelişmesinde emeğiniz geçen ve bugün yaşam kavgası veren Menemen Öğretmenler ve Memurlar Tüketim Kooperatifinin (MÖMTÜK) kurulması karşısında gerici güçler nasıl bir tavır aldılar?

M. AĞIR: Menemen siyasal yapısı bakımından bugüne değin çıkar çevrelerinin tüketiciler üzerinde etkin olduğu bir yer olmuştur. Bu yüzden zaten girişimimizi sempati ile karşılamaları söz konusu değildi. Bu nedenle egemen sınıflar, 1975 yılında kurulan, Öğretmenler ve Memurlar Tüketim Kooperatifini çökertmek için araya yıkıcılar koymuş, bunda da bir ölçüde başarılı olmuştur.

DEMOKRAT: Kooperatif. üyelerinin gereksinimlerini karşılayabiliyor mu?

M. AĞIR: Kooperatif kurulduğundan bu yana gerek üyelerinin gerek halkımızın gıda, kırtasiye ve kömür gereksinimlerini aracısız olarak karşılamaktadır. Üreticiden aldığımız pirinç ve benzeri gıda maddelerini üyelerimize daha ucuza götürebiliyoruz.

Oysa, kooperatif kurulmadan önce aracı tarafından, her maddede sömürülen öğretmenler ve memurlar, kış mevsiminde yakacak kömür almak için, sadece Belediyenin insafına bırakılmışlardı.

DEMOKRAT: Tüketim maddelerine yapılan yüksek oranlı bu zamlardan sonra kooperatifin satışlarında bir düşme bekliyor musunuz?

M. AĞIR: Bilindiği gibi örtülü MC'nin son devalüasyonu nedeniyle paranın satın alma gücü çok azalmıştır. KİT'lerin ürünleri hâlâ vurguncularа kredili olarak verildiği halde kooperatifler bundan yararlanamamaktadır. Sermayeye kredi musluklarını açan devlet, tüketim kooperatiflerine sahip çıkmamaktadır. Bu yüzden satışlarda belli bir oranda düşme söz konusu olabilir.

DEMOKRAT: Menemen'de öğretmen ve memurların sayısı bine yaklaştığı halde kooperatifinizin üye sayısı ancak ikiyüz civarında. Bu neden böyle?

M. AĞIR: Menemen'de çalışan ama, sürekli sürgün tehdidi ile karşı karşıya olan memur ve öğretmenler, demokratik kitle örgütlerine girmekten çekinmektedir. Bu nedenle de kendi sorunlarına sahip çıkmamaktadırlar.

Tüm eksikliklerine karşın kooperatifi yaşatacak olan ve ona sahip çıkacak unsurlar Menemen'de mevcuttur.

— SON —

AP'li Ziraat Odası Başkanı, traktör dağıtım kararnamesini protesto etti

● ŞERAFETTİN EROL, TRAKTÖRLERİN YENİ KARARA GÖRE ARACININ, TEFECİNİN HİZMETİNE SUNULDUĞUNU SÖYLEDİ

ESKİŞEHİR (THA)

Seyitgazi Ziraat Odası Başkanı AP'li Şerafettin Erol, Demirel hükümetinin yeni esaslara bağladığı traktör dağıtım kararnamesini protesto ettiğini belirtti.

Ecevit Hükümeti zamanında gösterilmesi zorunlu bulunan traktör ihtiyaç belgelerinin, bu hükümet tarafından kaldırıldığını ileri süren Seyitgazi Ziraat Odası Başkanı Şerafettin Erol, traktörlerin yeni karara göre gerçek ihtiyaç sahiplerinin değil, aracının, tefecinin, karaborsacının hizmetine sunulduğunu söyledi.

Zirai Donatım Kurumunda 4—5 yıl önce parasız sıra kaydına konulup da, gerçek çiftçi olmadığı için traktör ihtiyaç belgesi alamayanların, yeniden sıraya alındığını ileri süren Şerafettin Erol, sözlerine şöyle devam etti: "Türkiyemizde traktör üretimi zaten çok sınırlı bir düzeyde iken, traktörlerin gercek ihtiyaç sahiplerine değil de, aracılara verildiği ve hatta bir aileden 5 kişinin sıraya girip, traktör alabildiği görülmektedir. Bu itibar ile traktör ihtiyaç belge sisteminin yeniden getirilmesinin çiftçilerimiz açısından büyük yararlar sağlayacağını belirtir, hükümet üyelerinin bu konu üzerinde hassasiyetle durmasını isterim."

SİYO'dan atılan faşist öğrenciler geri alınacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Danıştay kararıyla okuldan atılan 110 faşist öğrencinin yeniden okula alınmak istendiği, bu konuda Alparslan Türkeş tarafından idari makamlara baskı yapıldığı bildirildi.

2. MC'nin son günlerinde Sağlık İdaresi Yüksek Okuluna usulsüz bir biçimde kaydedilen 110 faşist öğrenci hakkında daha sonra açılan davada Danıştay, yürütmeyi durdurma kararı vermişti. CHP döneminde bu faşistlerden bir kısmının okula geri alınmasına ilişkin girişimler üzerine Danıştay'dan ikinci bir karar alan SİYO öğrencileri, okullarında faşistlere yer olmadığını söylediler.

GÖSTERGE

Parça bölük

Arslan Başer KAFAOĞLU

BEN gidemedim, ama gidenler anlattılar. Garanti Bankasının Sheraton Otelinde geçenlerde düzenlediği "Garantisiz Ticari Borçlar" toplantısı pek ömür bir şekilde geçmiş. Bir Alman firmasının temsilcisi çıkmış, 'Benim bu ülkeden 60 milyon Mark alacağım var. Siz benim rızam olmadan bunu nasıl 4.5 yıl ertelersiniz? Almanya'daki elçilik binalarına haciz koydururum" demiş.

Eyvah bu da mı başımıza gelecekti? Bu aksilikler de hep Demirel iktidarında oluyor. Bir başka hükümette olduğu zaman da Merkez Bankası çekleri yabancı paralardan çevrilmişti.

Gelin de bu sanayicinin Maliye Bakanı'nın, bizim her gün TV haberlerinde adını işittiğimiz Montköfei'in bize bu borçlar ödenmeden yardım edeceğine dair yaptığı vaadlere inanın. Zaten artık milyarlardan falan söz eden kalmadı dış yardım konusunda. Bakın ziyadesiyle ünlü Başbakanlık Müsteşarımız da sadece 202 milyon dolardan söz edebiliyor. Ayol o neye yeter? Bu ay ödeyeceğimiz borçlar 280 milyon doları buluyor. Yani Özal'ın getirdiği (kararı Ağustosta verilmiş) yardımı harcayıp, 78 milyon dolar da borçlu kalacağız.

Çift fiyat olmayacak diyenlere de bazı haberlerimiz var: 45 lira (nakliye dahil) kâğıt piyasada 75 lira, Samsun sigarası 35—40 lira, 65 lira demir, çimento 300 lira, margarin ve zeytinyağının da fiyatını yakalama olanağı yok. Ha bir haber daha: Fabrikalar fuel-oili tonu 35 bin liradan alıyor. Bu yazdığımız malların serbest piyasa fiyatı, resmi fiyatından en az yüzde 40 yüksek.

DEMİREL'in vereceği yanıtı biliyoruz: "Çift fiyat olmayacaksa hemen olmayacak demedik ya." Ama biz buna bir yanıt verelim. Zaman geçtikçe bu farklar daha artacak. Buraya yazıyoruz. Her önceden yazdığımız gibi bu da doğru çıkacaktır.

Maliye Bakanı, katsayının 22'den 25'e çıkarılmasına itiraz etmiş Cumhuriyet Senatosu'nda. Demirel diyecektir ki: "En düşük ücretliye 375 lira ödenecek, bu neye yarayacak?" Yanıt verelim, bu hiç olmazsa hükümetinizin yaptığı zamlar sonucu Kadıköy'den İstanbul'a geçmesi bile bir sorun en düşük maaşlı memura bu zammı karşılama olanağı verir.

Siz bunun farkında mısınız?

– Birleşik Amerika'da çelik üreticileri, devletin yardımı olmadan Amerikan çelik endüstrisinin ayakta kalamayacağını bildirmişler.

– İngiltere'de hükümet, Chrysler'e bütçeden her yıl para yardımı yapıyor. Bu ünlü Amerikan firması her yıl 7.5—10.5 milyar lira yardım alıyor İngiliz hükümetinden.

– Aynı Chrysler, hükümet desteği almasaydı, Amerika'da da çökecekti. Orada aldığı yardım da 10.5 -14 milyar lira arasında.

– Şimdi dünyanın en büyük firması olan General Motors da "Madem ona verdin bana da ver" diyor Amerikan hükümetine.

Bunları niye yazıyoruz? Liberalizm anayurtlarında çökerken bizim hükümet liberalizme gidiyor da.....

İŞÇİ sınıfının sendikalarla satıldığı ülkelerde (Örneğin İngiltere'de) ve sendikalaşma oranının çok düşük kaldığı ülkelerde (örneğin Birleşik Amerika'da 4 işçiden ancak biri sendikalıdır). Hükümetler bu işi yani işçi ve emekçilerin sırtından özel kesimi besleme işini yukardaki örneklere benzer biçimde, açıkça yaparlar.

İşçi sınıfı uyutulamazsa ya bizdeki mevzuat (yasalar ve uygulamaları) dolaşık yazılarak gerçekler onların gözlerinden kaçırılır. İşçinin gözünü açma çabalarına "bozgunculuk", "komünistlik" diye kulplar takılır.

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Kayseri Tıp Fakültesinde var bir yılan

Turhan TEMUÇİN

Kurtarılmış bölge bırakmıyacağım diye yola düşenler, çok kısa sürede kurtarılmamış bölge bırakmadılar. Kerhen destekli bir iktidar faşizm adına Türkiye'yi parselledi. Yozgat, Antakya, Kars, Amasya hızla kurtarılmış bölgelere katıldılar ve bu illerde yaşayanlar en doğal haklarından yoksun bırakıldılar.

Yaşar Gören'in Yozgat dramını Demokrat okurları izlediler. Şimdi, Türkiye'nin her yeri Yozgat'laştırılmağa uğraşılıyor.

Alın bir Yozgat daha: Kayseri. Ve alın bu Kayseri'de faşist uygulamaların doruğa ulaştığı bir hastane: Tıp Fakültesi Hastanesi.

CHP ağırlıklı hükümet düştükten hemen iki gün sonra faşist cinayet şebekeleri Kayseri Tıp Fakültesinde kol gezmeğe başladılar. O güne kadar barış içinde çalışan, en ufak bir siyasi olay olmayan fakültede kimse çalışamaz, kimse barınamaz oldu.

Eşkiya kol geziyor, tuttuğunu paralıyordu.

Aralık ayında Dr. Lütfü Dokuzoğlu'na ait arabada dört doktor kurşunlandı. Doktorlar günlük çalışmalarını bitirmiş ve evlerine gidiyorlardı. İki katil tarafından hemen hastanenin kapısında çapraz ateşe tutuldular. Ellerinde otomatik silahlar vardı. İşlerini bitirdikten sonra, yani arabayı yaylım ateşine tuttuktan sonra birisi ötekine:

–Kaç Hüseyin,diye bağırdı.

Sol eli ile silah kullanan Hüseyin ve diğeri kaçtılar. Arabada altı kurşun deliği vardı. İntern Dr. Celal Fıkıhhoca yaralandı. Diğerleri büyük bir raslantı olarak yara almadılar.

Sonra o solak katilin evini ve adresini doktorlar buldular. Emniyete bildirdiler. Emniyet müdürü "Emil Galip Sandalcı'nın deyimi ile -adı ne ise-" hâlâ o adı ve adresi bilinen solak katili aramakla iştigal eyliyor!

Bu olayın ardından fakültenin noroloji ve nisaiye asistanlarının arabalarına asit dökülerek arabaları tahrip edildi.

Beyin Cerrahisi Asistanı Mustafa Uzunlu fakülte bahçesinde 30-40 kişilik bir çete tarafından ölesiye dövüldü. Peşinden de Kadın Hastalıkları Asistanı Ahmet Gültekin hastanelik edilip kendi hastanesine yatırıldı.

Derken, Dr. Mustafa Kemal Yavuz Kurtarılmış Kayseri'nin daha da kurtarılmış bölgesi İstasyon Caddesi'ndeki Emek mahallesinde gezerken yanında nişanlısı olduğu halde 38 DU 889 plakalı arabadan açılan yaylım ateşi ile ağır yaralandı. Arabanın da bir doktora ait olduğu söylendi. Belki de bir yedeksubay doktora aitti. Araba belli, 131 Murat. Plaka belli. Belli olmayan katiller. Adı ne ise Kayseri Emniyet Müdürü hâlâ o katilleri aramakla iştigal eyliyor!

Sait Çelik de üç ay önce ensesinden hastane bahçesinde kurşunlanarak öldürüldü. Onun da katili aranmakta.

Bu olaylar üzerine değil hastanede çalışmak, sağ kalmak şansları bile kalmayan intern asistanlar rektörlüğe dilekçe vererek İzmir'e gönderilmelerini istediler ve gittiler.

Kayseri Tıp Fakültesi Dekanı Dr. Hüseyin Sipahioğlu'dur. Kendini rektörlüğe kuvvetli aday olarak görmektedir. Ve bu olaylara hiç aldırmamaktadır. Hacettepe Tıp Fakültesi'ne bağlı olarak kurulan Kayseri Tıp Fakültesi'ne dekan diye bu kişiyi atadığından ötürü Prof. Doğramacı şimdi başını taşlara vurmaktadır. Dr. Sipahioğlu Antalya AP aday adayı iken son anda seçime girmekten vazgeçmiştir. Alanya'da moteli ve bahçeleri olduğu ve bu nedenle Kayseri Tıp Fakültesi nin Antalya''ya nakli için girişimleri bulunduğu söylenir. Buna elbette bir şeyler denilemez. İnanın kendi memleketinde çalışmak istemesi doğaldır. Ne var ki, dekanın olanları göz ardı etmesi, cinayetlerin üzerine gitmemesi ve üstüne üstlük fakülteye alınacak asistanların hep sağcı olması için özen göstermesi son derece ilgi çekici bir gelişimdir.

Bu arada hastane hasta kabul memuru Yusuf Peker'in militan hastalara resmi memur işlemi yaparak onları hastanede ücretsiz yatırması olayı kendisine şikâyet edilince yapılan soruşturma sonucunu "dışarda bırakılan bir mühür kullanılarak bu iş yapılmıştır" demesi de bir kurtarılmış bölge işlemi olarak kabul edilmiştir. Yusuf Peker'in de kaynanasını vurduğu bilinir.

Asistan jürilerini kendisi saptayan, sağcı olmayan asistanların ihtisas davetiyelerini yırtan dekana ne demeli?

Bir ülkede faşizm, terör öyle bir kişinin, iki kişinin, üç kişinin istemesi ile olamaz. O isteyenlere omuz veren, kerhen merhen destek olan, koltuk çıkan başka kişilerin desteği de gerekir. Valilerin, Emniyet müdürlerinin, doktorların...

Emil Galip Sandalcı "Sevgili Emil Ağabey" tabanı ciletle yarılan genç kadının öyküsünü yazıyor ve ölse de kendisi için hiçbirşey istemeyeceği Demirel'e yalvarıyor: N'olur bu işle bir ilgilen, diye.

Uğur Mumcu, beş yaşındaki yavru Deniz Aydın'ın katilini sorup duruyor. Nimet Arzık "Devlet ana" Hüseyin Karakaş'ın körpe cesedindeki işkence izlerinin peşinde dört dönüyor.

Demokrat'ta hergün faşist cinayetlerin, faşist işkencelerin raporları.

Vicdanlar kör, kulaklar sağır. Ne bir ses, ne bir nefes.

Nasırına basılınca işkence diye havaya fırlayanlar, sessiz ve sadist bir homurtu içindeler şimdi.

Ve işte biz de Kayseri'yi yazdık.

Duyururuz, alenen ilân ederiz ki, Kayseri Tıp Fakültesi kapanacaktır. O ildeki adları ne ise, valiye, emniyet müdürüne ve devlete karşın.

Faşistler İzmir Ballıkuyu Halkevini bombaladı

HABER MERKEZİ

● Ballıkuyu Halkevi binasına dün sabah 6.00 sıralarında faşistler patlayıcı madde attı. Ballıkuyu karakolu yetkilileri patlayıcı maddenin, tahrip gücünün çok yüksek olduğunu camdan içeri atıldığını açıkladılar. Patlama sonucunda binanın duvarlarının çatladığı halkevinin ve çevredeki binaların camlarının kırıldığı bildirildi Bir emniyet yetkilisi, "Halkevi genellikle sol görüşlü kişilerin devam ettiği bir yerdir.. Bu nedenle, Halkevine bomba atanların sağ görüşlü olabileceklerini sanıyorum"dedi.

re halkı patlayıcı madde atılan evin sahibinin sağ görüşlü olduğunu ve çevrede halka yöneltilen faşist saldırıların bu evden yönetildiğini öne sürdüler.

Ankara'nın gecekondu mahallelerinden Keçikıran'da Halk–Koop Satış Şubesi'nin satıcılık görevini yapan Ahmet Özkanat adındaki devrimci gence ateş açıldı. Silahla 11 el ateş eden faşistlerin tesadüfen Ahmet Özkanat'ı vuramadıkları belirtildi. Mahalle halkı devrimci gence ateş açanların Zeki Akman, Kerik Mustafa olarak anılan asker firarisi ve Tepecik otobüsünün nin ise çevrede AP'li olarak tanındığı öğrenildi. Patlamalar sonucunda çevrede geniş hasar meydana geldiği çevre binaların camlarının kırıldığı belirtildi. Güvenlik yetkilileri olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü ve ilçede geniş önlemlerin alındığını açıkladılar.

ESKİŞEHİR'DE 5 FAŞİST TUTUKLANDI

● Eskişehir'de bir süre önce çeşitli yerlere patlayıcı madde atmak ve kahve kurşunlamak suçlarından gözaltına alınan Necmi Orak,Hamdi Karakuş, Suat Dokuzlar adlı faşistler gönderildikleri mahkemece tutuklandılar. Aynı olayla ilgili olarak Yusuf Tezcan ve Ahmet Yücel adlı faşistler hakkında da mahkemenin gıyabi tutuklama kararı verdiği öğrenildi.

ki Mehmet Aktaş, Addal köyü civarında kurşunlanarak öldürülmüş olarak bulundu.

ADAPAZARI GEYVE'DE FAŞİSTLER HALKA SALDIRDI

● Geyve'nin Ali Fuat Paşa mahallesinde bir süre önce İstanbul'da öldürülen sağ görüşlü bir kişinin cenazesinin kaldırılması sırasında, bir grup faşist Ali Fuat Paşa Sosyal Dayanışma Derneğini tahrip etti. Faşistler cenaze sırasında ayrıca çevrede bulunan halka da saldırarak taş ve sopalarla yaraladılar. Halkın da saldırıya karşılık vermesi sonucunda 5 kişinin taş ve sopalarla yaralandığı bildirildi.

Ali Fuat Paşa halkı olay üzerine saldırıları nefretle kınadıklarını, ancak saldırılar karşısında sessiz kalmayacaklarını belirterek "Bu saldırılar devrimci demokrat ve yurtseverleri yıldıramayacaktır" şeklinde konuştular.

DİYARBAKIR'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

● Melik Ahmet Caddesinde kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Aziz Alça adında bir radyo tamircisi öldü, Olayın siyasi yönü olup olmadığı araştırılıyor.

BALIKESİR'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ SİLAHLA YARALANDI

● Atatürk Mahallesinde yolda yürümekte olan sağ görüşlü üç kişiyle çatışmaya girerek, Erhan Yırcalı'yı tabanca ile başından yaraladığı öne sürülen sol görüşlü iki öğrenci gözaltına alındı.

KONYA'DA DUVARLARA YAZI YAZAN İKİ FAŞİST GÖZALTINA ALINDI

● Selçuk Mahallesi'nde duvarlara "TİT son ihtar Ülkücü Gençlik" yazan faşistlerden Ramazan Süslü ve Hüseyin İbrahim Dikkaya yakalanarak gözaltına alındı.

● Konya DMMA Başkanı Prof. Dr. Pervin Yazgan, "Tek taraflı öğrenim yapmaya zorlanıldığı, bazı öğrencilerin okula alınmadığını" bildirerek, okulun süresiz olarak kapatıldığını açıkladı.

NEVŞEHİR CHP İL BAŞKANI AVUKAT ZEKİ TEKİNER SİLAHLI SALDIRI SONUCU YARALANDI

● Nevşehir CHP İl Başkanı ve eski milletvekillerinden avukat Mehmet Zeki Tekiner, evinin önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı.

Faşistlerce katledilen İhsan Hacımurat–oğlu'nun Hopa'da düzenlenen cenaze töreni...

İhsan Hacımuratoğlu'nun cenazesi, Hopa'da düzenlenen bir törenle kaldırıldı

Bir süre önce Trabzon'da faşistlerin kurduğu pusuda yaralanan ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybeden devrimci İhsan Hacımuratoğlu'nun cenazesi memleketi Hopa'da düzenlenen ve Hopa'lı yurttaşların katıldığı bir törenle kaldırıldı.

30.1.1980 günü İhsan Hacımuratoğlu için Hopa'da düzenlenen cenaze törenine aralarında çok sayıda kadının da bulunduğu geniş bir halk kitlesi katıldı. Hopa'lı esnaflar, işçiler ve şoförlerin de bulunduğu törende "Kahrolsun Faşizm", "İhsan'ın katillerinden hesap sorulacak" "Yeni MC'nin zulmüne karşı direnelim.. sloganları söylendi.

Yapılan konuşmalarda yeni MC'nin emekçi halk kitleleri üzerindeki baskı, zulüm, kıyım sürgün politikaları kınandı. Tören alanında and içildikten sonra İhsan, Hacımuratoğlu'nun cenazesi köyü olan Başoba'ya götürüldü.

Ertesi gün İhsan Hacımuratoğlu'nun cenazesi tüm Başoba halkı ve çevre köylerinden gelen çok sayıda köylülerin de katıldığı bir törenle toprağa verildi. Törende köylü kadınlar, "Analar doğurur, faşistler öldürür", "Anayız bacıyız, faşizme karşıyız" sloganlarını söylediler.

TRABZON'DA HACIMURATOĞLU'NUN KATLİYLE İLGİLİ İKİ FAŞİST TUTUKLANDI

● Trabzon'da bir süre önce faşistlerce öldürülen İhsan Hacımuratoğlu'nun katil sanıkları oldukları bildirilen Hüseyin Cebecioğlu ve Mehmet Kökçü adlı faşistler tutuklandı.

ANKARA'DA TARSUS CUMHURİYET SAVCISINI ÖLDÜRMEKTEN SANIK TİT ÜYESİ FAŞİST YAKALANDI

● Tarsus Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Süreyya Altın Eminoğlu'nu 28 Aralık 1979 günü yatağında uyurken susturucu takılmış tabanca ile öldürmekten sanık Celal Uyar Ankara'da yakalandı. Ankara 2. Şube Cinayet Masası ekipleri ile Mersin polisinin ortak düzenlediği operasyonda yakalanan Celal Uyar'ın üzerinde Mustafa Kemalettin Işık adına düzenlenmiş bir sahte kimlik bulunduğu bildirildi. Sanık Celal Uyar'ın Türkçü İntikam Tugayı adlı faşist bir örgütün üyesi olduğu yetkililerce açıklandı.

● Çankaya Mesa blokları arasındaki bir gecekonduya dün gece 21.00 sıralarında patlayıcı madde atıldığı bildirildi. Patlama sonucu can kaybı olmadığı ancak evde büyük hasar meydana geldiği öğrenildi. Yö... kurşunlanması olayında 5 yıla yakın hüküm giyen Şevki Yazıcı'nın olduğunu öne sürdüler.

MALATYA'DA BİR BÜFE FAŞİSTLERCE BOMBALANDI

● Yeşilyurt ilçesine bağlı Gündüzbey kasabasında sol görüşlü Bekir Aslan'a ait Abdi İpekçi Büfesine kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Patlamada yaklaşık 10 bin liralık maddi hasar meydana geldiği bildirildi. Gündüzbey'li yurttaşlar Demokrat muhabirine yaptıkları açıklamada kasabada daha önce de evlerin kurşunlandığını bir kaç gün önce de devrimcilerin bulunduğu bir kahvenin tarandığını bütün bu saldırıların amacının mahallede faşist terör estirmek olduğunu belirttiler. Yeşilyurt'lu yurttaşlar, faşistlerin bu çabalarını boşa çıkartmaya kararlı olduklarını da sözlerine eklediler.

GEBZE'DE MHP İLÇE BİNASI BOMBALANDI

● Gebze'de dün saat 01.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerce MHP İlçe binası olarak kullanılan Foto Arı ve çevredeki bir matbaanın bombalandığı bildirildi. Bombalanan Foto Arı'nın sahibinin MHP geçici İlçe Başkanı olduğu, matbaanın sahibi...

KONYA BOZKIR İLÇESİ SAVCISININ EVİ SİLAHLA TARANDI

● Bozkır İlçesi Savcısı Murat Özden'in evi silahlı saldırıya uğradı. Savcı Murat Özden'in evine 7 el ateş edildiği, olayda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi. Olayla ilgili olarak Emniyet yetkilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü saldırganların kimliklerinin saptanmasına çalışıldığını belirttiler.

İSTANBUL SIKIYÖNETİM MAHKEMESİ İKİ FAŞİSTİ TOPLAM 4 YIL HAPİS CEZASINA ÇARPTIRDI

● İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi İDMMA'da 21 Nisan 1978 tarihinde çıkan bir olayda sol görüşlü öğrenci Abdurrahman Yılmaz'ı bıçakla yaralamaktan sanık Ali Aksoy'u üç yıl hapis gene sol-görüşlü öğrenci Mustafa Yılmaztürk'ü bıçakla yaralamaktan sanık faşist Hamit Eloğlu'nu ise 1 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırdı.

* İstanbul Defterdarı Nail Çelenoğlu Caddebostan'daki evinin önünde 6–7 kişi tarafından dövüldü. Çelenoğlu'nun Kahramanmaraş Katliamının yıldönümünde İstanbul Defterdarlığında iki devrimciyi protesto eylemi yaptıkları gerekçesiyle polise teslim ettiği ve bu nedenle dövüldüğü öne sürüldü. Dövülen defterdarın arabasının üzerine Devrimci–Sol yazıldığı öğrenildi.

Şenesenevler'de iki gün önce yaralanan Suadiye Lisesi öğrencisi Erhan Arı'nın komadan çıktığı öğrenildi. Arkadaşları Arı'nın Halkın Kurtuluşu yanlısı olduğunu ve Sinan ve Metin adlı iki faşist tarafından vurulduğunu belirttiler.

● Profilo Fabrikasında işçi olarak çalışan sol görüşlü işçi Mehmet Güven dün Şişli Kuştepe'de faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak iki bacağından yaralandı. Yaralı Mehmet Güven'in Maden-İş Sendikası üyesi ve Profilo Fabrikasında sendika işyeri temsilcisi olduğu bildirildi. Güven'in ameliyat edilmek üzere hastaneye kaldırıldığı öğrenildi.

● Çeliktepe'de kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu MHP yanlısı olduğu bildirilen İlhan Yağan öldü. Fermın Taş ve Muzaffer Gedik adlı kişiler de yaralandı.

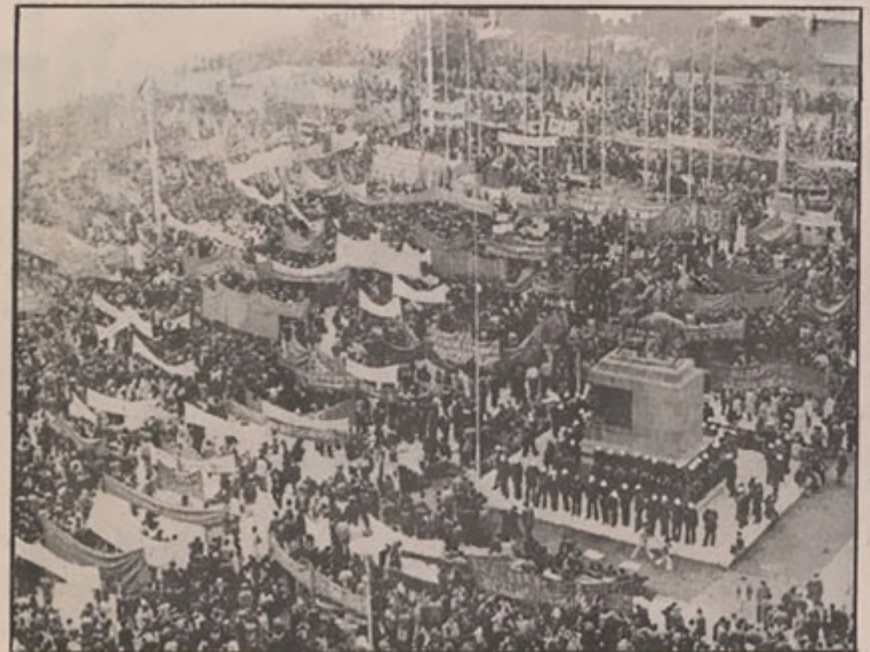
● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi bir açıklama yaparak, TKP–ML yanlısı 18 ve Devrimci Yol yanlısı 8 kişinin çeşitli olayların sanıkları oldukları gerekçesiyle gözaltına alındıklarını açıkladı.

TOKAT TURHAL'DA BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

● Turhal Şeker Fabrikası işçilerinden 53 yaşında...

DİSK 14 YAŞINA GİRDİ

● 12 ŞUBAT 1967'DE T.MADEN–İŞ, LASTİK–İŞ, BASIN–İŞ, TÜRK MADEN–İŞ VE GIDA–İŞ SENDİKALARI, OLAĞANÜSTÜ KONGRELERİNDE, TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU'NU KURMA KARARI ALDILAR. DİSK KURULUŞUNDAN BU YANA, TÜM ENGELLEMELERE RAĞMEN MÜCADELESİNİ SÜRDÜRDÜ...

İşçi Sınıfının Ulusal bayramı olan 1 Mayıs'ları bütün baskı ve engellemelere karşın yine bütün demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla kitlesel olarak kutladı.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun üye sayısı 13 yılda 600 bine ulaştı

Kısa adıyla DİSK, 13 Şubat 1967'de beş sendikanın katılımı ile kuruldu. Şimdi DİSK'e 28 sendika üye. DİSK'e üye işçi sayısı 600 bini bulmaktadır. Kuruluşundan bu yana geçen 13 yıl içinde, DİSK üyesi işçiler, birçok greve, direnişe damgalarını vurdular.

DİSK NASIL KURULDU?

1966 yılı sonlarında Amerikan tipi sarı sendikacılık yapan Türk-İş' in içinde, sınıf sendikacılığını savunan bir eğilim gelişti. Bu eğilim, yeni bir örgütlenmeyi gerçekleştirmek için çalışmalara başlayan sendikalar arası dayanışma örgütü (SADA)'nın doğuşuna yolaçtı. Bu faaliyetlerin sonucunda 12 Şubat 1967'de, T. Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş, Türk Maden-İş ve Gıda-İş Sendikaları yaptıkları olağanüstü kongrelerde, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu kurma kararı aldılar. Böylece 13 Şubat 1967 günü DİSK, Kemal Türkler, İbrahim Güzelce, Mehmet Alpdündar, Rıza Kuas ve Kemal Nebioğlu tarafından kuruldu. Bu sendikacılar, DİSK'in kuruluşu konusunda şunları diyorlardı:

"Bizler, Türk işçi sınıfının tüm çıkarları, hakları ve özgürlükleri ve de onuru için biraraya geldik."

DİSK, kuruluşundan itibaren tüm engellemelere rağmen mücadelesini sürdürdü. 1968 yılında Derby'de sarı sendika zincirini kıran işçiler fabrikayı işgal etti. Daha sonra yapılan referandumu Lastik-İş kazandı.

1969'da, Maden-İş üyesi Demirdöküm, Singer ve Gamak işçileri başarılı mücadele örnekleri verdiler.

15–16 HAZİRAN

1970 'de, siyasal iktidarın Sendikalar Yasası'nda değişiklikler yaparak yeni gelişen devrimci sendikaları sindirmek istemesi üzerine, 15 Haziran ve onu izleyen 16 Haziran günleri İstanbul'da, İzmit te, Ankara'da ve İzmir'de yüzbini aşkın DİSK ve Türk-İş üyesi işçi sokağa döküldü. Demokratik hak ve özgürlüklerini koruyan bu işçilerle güvenlik güçleri arasında çıkan çatışmalarda üç işçi öldü. Yüzlerce işçi tutuklandı ve işkence gördü. Ama,Sendikalar Yasası'nda yapılmak istenen değişiklik Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.

12 MART

1971 yılında, Türkiye işçi sınıfının, emekçilerinin, yurtseverlerinin, devrimcilerinin üzerine bir kara bulut çöktü. 12 Mart'ta verilen muhtıra ile birlikte açık faşizm dönemine geçildi. Bu dönem, ağır baskılar,işkenceler,hedefi insanlar olan sürek avları ile Türkiye devrimcilerinin fiilen yokedilmeye çalışıldığı ve işçi sınıfının ücretleri düşürülerek, grevleri yasaklanarak ağır baskılar altında tutulduğu bir dönemdi. 1973'lerde DİSK'in üye sayısı birkaç katına çıktı. Bu arada uluslararası ilişkiler gelişti.

1975 yılında İzmir ve İstanbul'da "Demokratik Hak ve Özgürlükler" mitingleri düzenlendi

İLK 1 MAYIS

1976'da, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, uzun yıllardan sonra ilk kez DİSK'in öncülüğünde, Taksim Alanı'nda yığınsal bir biçimde kutlandı.

Aynı yılın eylül ayında, burjuvazinin işçi sınıfına yönelik saldırılarının bir parçası olarak gündeme getirilen Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasa Tasarısına karşı, DİSK üyesi işçiler, işi bıraktılar.

KANLI 1 MAYIS

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadelesi karşısında iktidar bir öncekine göre, daha görkemli bir biçimde hazırlanan 1977 1 Mayıs mitingine saldırdı. O gün Taksim Alanı'na giren emekçiler, mitingin sonunda panzerlerle, silahlarla, bombalarla karşılaştılar. Bu saldırıda 36 kişi öldü. Ama işçi sınıfı, 1 Mayıs 1977 şehitlerini hiç bir zaman unutmayacağını, görkemli bir biçimde gerçekleştirdiği 1978 1 Mayısı ile kanıtladı

1978 yılının 16 Mart günü, İstanbul Üniversitesi'nden çıkan öğrenciler faşistlerin bombalı ve silahlı saldırıları ile karşılaştılar. Bu saldırı sonunda 7 öğrenci hayatlarını yitirdi. Bunun üzerine DİSK üyesi işçiler 20 Mart günü iki saat süreyle işi bırakarak, faşizme ihtar eylemini gerçekleştirdiler.

K.MARAŞ

21 Aralık 1978 günü faşist güçler, Kahramanmaraş'ta toplu bir kıyıma giriştiler. Yüzlerce emekçi, ilerici, yurtsever katledildi ve yaralandı. 26 Aralık'ta faşistleri ödüllendirircesine ilân edilen sıkıyönetime rağmen,5 Ocak 1979'da DİSK üyesi işçiler, Kahramanmaraş katliamında ölenlerin anısına 5 dakika saygı duruşu yaparak, faşizmi lânetleme eylemini gerçekleştirdiler.

79 1 Mayıs'ında, iktidar, yeni bir saldırı daha düzenledi. İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele gününün geleneksel bir biçimde Taksim Alanı'nda kutlanmasını engellemek için o gün sokağa çıkma yasağı ilan etti. Böylece DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün deyimiyle "Tüm Türkiye 1 Mayıs Alanı oldu.". Ülkenin çeşitli yerlerinde gösteriler düzenlendi. İstanbul'da ise birçok ilerici-yurtsever-devrimci, sokağa çıkma yasağına rağmen gösteriler yaptılar

TEKEL DİRENİŞİ

21 Aralık 1979 günü, Cibali Tekel Fabrikası'nda, DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Temsilcisi Sabahattin Çakmak'ın faşistler tarafından katledilmesi üzerine, Tekel işyerlerindeki işçiler direnişe geçti. Bu eylem, 24 Aralık günü Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde işi bırakan ve çeşitli gösteriler, direnişler yapan tüm Türkiyeli emekçilerle birlikte, İstanbul'da toplanan DİSK Bölge Temsilciler Meclisi'nde kararlaştırıldığı gibi, çeşitli sürelerde işi bırakan, yemek boykotu yapan DİSK üyesi işçilerin eylemleri ile birleşti.

İZMİR'DE GENEL GREV

Demirel hükümeti ile birlikte, KİT'lerin, devlet kuruluşlarının faşistleştirilme çabalarının bir parçası olarak 22 Ocak 1980 günü TARİŞ işyerlerinde düzmece bir arama bahanesiyle baskınlar düzenlendi. Çıkan çatışmada 150'yi aşkın işçi yaralandı. 600 dolayında işçi gözaltına alındı. 23 Ocak'ta bu olayı protesto etmek isteyen Ege Üniversitesi öğrencilerine saldıran polis, 83 öğrenciyi yaraladı. 200 öğrenciyi gözaltına aldı. 25 Ocak'ta İzmir'de işçiler iki saat süreyle işi bıraktılar. 26 Ocak'ta aynı kentte DİSK öncülüğünde yüzbini aşkın insanın katıldığı, "Demokrasi mücadelesi mitingi ve yürüyüşü" yapıldı. 8 Şubat'ta TARİŞ'teki baskılara karşı işçiler bölge halkıyla bütünleşerek direnirken, DİSK'in aldığı bir kararla genel grev yaptılar.

DİSK, kuruluşundan bu yana geçen 13 yıllık süre içinde birçok direnişe ve greve damgasını vurdu. Ülkedeki antidemokratik yasaları, uygulamaları, faşist baskı ve kıyımları, bütün demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla birlikte protesto etti.

● SALVADOR'DA EKONOMİK VE POLİTİK BUNALIM KARŞISINDA YABANCI İŞLETMELERİN ÜRETİM ARAÇLARINI YURTDIŞINA KAÇIRMAYA BAŞLAMASI FABRİKA İŞGALLERİNİ YAYGINLAŞTIRDI. ●

Salvador'da 22 Ocak kanlı mitingi

Salvador'da işçiler fabrikaları işgal etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Salvador'daki ekonomik ve politik bunalım karşısında yabancı işletmeler üretim araçlarını dışarıya kaçırmaya başladı.

Bu durum karşısında işçilerin, yaşamlarını kazandıkları üretim araçlarının kaçırılmasını engellemek üzere fabrikaları işgal etmeye başladıkları bildirildi.

Elektronik gereçler sektöründe çalışan işçilerin "patronun sene sonundaki bayram tatilinden yararlanarak makinaları kaçırmaya yeltendiğini" farkederek fabrikaları işgal ettiği bildirildi. Bir başka sektörde çalışan on bin işçi de benzer bir nedenle San—Bartolo tesislerinde işgal eylemine başladı.

Salvador'da işgücünün ucuzluğu ve mali yükümlülüklerin az olmasından yararlanan çokuluslu tekellerin, bunalım karşısında üretim araçlarını kaçırmalarının işçi sınıfı tarafından engelleneceğini açıklayan işçiler, "bunalımın nedeni emperyalizm ve kapitalizmdir; neden oldukları bunalımın ardından üretim araçlarını kaçırmalarına izin vermeyeceğiz" dediler.

Andrew Young Polisario Genel Sekreteriyle görüştü

● BATI SAHRA'DAKİ MÜLTECİ KAMPLARINI ZİYARET EDEN YOUNG, FKÖ DELEGASYONUYLA GÖRÜŞTÜĞÜ İÇİN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER BÜYÜK ELÇİLİĞİNDEN İSTİFA ETMEK ZORUNDA BIRAKILMIŞTI.

CEZAYİR (A.A.)

ABD'nin Birleşmiş Milletler'deki eski büyükelçisi Andrew Young, Batı Sahra'daki mülteci kamplarına yaptığı 48 saatlik ziyaretten sonra Cezayir'in Başkenti Cezayir'e dönerek Polisario örgütü Genel Sekreteri Muhammed Abdülaziz'le bir görüşme yaptı. Bilindiği gibi, Polisario, Batı Sahra'nın bağımsızlığı için mücadele etmektedir.

Cezayir'i resmen ziyaret eden Andrew Young, Cezayir Devlet Başkanı Şadli Bencedid tarafından kabul edildi. Ayrıca Cezayir Dışişleri Bakanı Muhammed Benyahya ile de görüşen, Young, Washington'a geri döndü.

Andrew Young, ABD'nin Birleşmiş Milletler büyükelçisiyken, Carter'ın izni olmadan Filistin Kurtuluş Örgütü delegasyonuyla görüştüğü için bu görevinden istifa etmek zorunda bırakılmıştı.

Üst düzeyde çok sayıda yönetici istifa etti

VİETNAM KOMÜNİST PARTİSİ'NDE DEĞİŞİKLİKLER SÜRÜYOR

● SAVUNMA, EKONOMİ, DIŞİŞLERİ BAKANLARI GÖREVLERİNDEN İSTİFA ETTİLER. İSTİFA EDENLERİN YERLERİNE DAHA GENÇ VE GÜNEY VİETNAM'IN KURTULUŞ SAVAŞINDA GÖREV ALANLAR GETİRİLDİ.

● VİETNAM KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ: ÖZELLİKLE TARIM, TİCARET VE EĞİTİM GİBİ ALANLARDA HÜKÜM SÜREN YOZLAŞMAYI VE KİTLELERİN HAKSIZLIĞA UĞRAMASINI ÖNLEYECEĞİZ DEDİ.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Son günlerde Vietnam Komünist Partisi içinde bazı değişiklikler oldu. Bunların içinde en önemlileri, üç bakanın görevlerinden ayrılması. Savunma Bakanı, Vietnam Kurtuluş Savaşının ünlü gerilla lideri General Nguyen Van Giap, istifa etti. Giap'ın bu istifasının nedeninin yakında Vietnam Başbakanlık görevini üstlenebilmek için bir zemin hazırlamak olduğu tahmin ediliyor.

Yine istifa eden Ekonomi Bakanı Le Thanh Nghi, Kuzey Vietnam'da sosyalizmin inşası sırasında endüstri ve Planlama sorumlusu olarak çalışmıştı. Le Thanh Nghi, ekonomik alanda son yıllarda Vietnam'ın karşılaştığı zorluklar nedeniyle kendini sorumlu görerek görevinden ayrıldığını açıkladı. Le Thanh Nghi, Halk Meclisi önünde bir özeleştiri yaptı:

"1979'da ekonomik alanda aldığımız beş yıllık plana göre çok düşük olmuştur. Özellikle, güneyde, tarımda kollektifleşme konusunda iyi bir politika izlenememiştir. Bunun nedeni deneyimlerimizin az oluşu ve teoriyi hayata geçerli bir biçimde uygulamaktaki beceriksizliğimizdir."

Le Thanh Nghi, bu yanlışlıklardan kendisi sorumlu olduğu için istifa ettiğini açıkladı.

Dışişleri Bakanı Nguyen Duy Trinh de görevinden ayrıldı. Trinh, Vietnam Kurtuluş Savaşı sırasında, kentlerdeki genel direnişin örgütleyicisi ve önderiydi. Hatta, 1932—1945 yıllarını hapiste geçirmişti. 1965'te Kuzey Vietnam Dışişleri Bakanı oldu ve güneyin de kurtulmasından sonra bu görevini sürdürdü. Nguyen Duy Trinh'in istifa nedeninin, ağır hastalığı olduğu açıklandı. Bazı Batılı haber ajansları Trinh'in öldüğünü de ileri sürdüler.

İstifa eden üç bakanın yerine yaşça daha genç olan ve Güney Vietnam Kurtuluş Savaşında çarpışmış yeni elemanlar getirildi. Bu nedenle, istifaların asıl amacının yaş ortalaması yetmişe yaklaşan iktidardaki kuşağın yerine, daha genç bir kuşağın yönetime getirilmesi olduğu söyleniyor.

Öte yandan Vietnam Komünist Partisi içinde yeni bir ideolojik kampanya açıldı. Bu kampanya şöyle açıklandı:

"Çin Komünist Partisinin şu anda içinde bulunduğu durum göz önüne alınırsa, bu partinin ideolojisine karşı bir savaş açmamızın mutlak gerekli olduğu anlaşılabilir. Ülkemizde Çin Komünist Partisinin uzun yıllardan beri süren bir etkisi vardır. Çin'in geçen yıl yurdumuza yaptığı saldırıdan şovence etkilenmeksizin, ÇKP ideolojisine karşı mücadele etmeliyiz. Yanlış marksizmle, doğru marksizmi birbirinden ayırdetmesini öğrenmeliyiz."

Merkez Komitesinin kararında ayrıca şu noktalara dikkat çekildi:

"Özellikle, ticaret, tarım ve eğitim gibi alanlarda hüküm süren hırsızlık, yozlaşma ve kitlelerin haksızlığa uğratılması gibi eğlimleri her ne pahasına olursa olsun yoketmek zorundayız."

Öte yandan Vietnam'ın içinde bulunduğu en önemli sorunlardan birinin de, ülkenin güneyinde sosyalizmin inşası sırasında karşılaşılan güçlükler olduğu belirtiliyor. Parti'nin açıklamasına göre, bu sorunlar "genelllikle, kollektifleştirme süreci içinde aşırı acelecilik gösterilmesinden" kaynaklanıyor.

Arap Birliği, Tunus–Libya sorununu görüşmek üzere toplanacak

Tunus (AJANSLAR)

Arap Birliği örgütünün, Tunus'un Gafsa kentinde çıkan olaylardan sonra Libya ve Tunus arasında ortaya çıkan anlaşmazlığı görüşmek üzere 16 Şubatta Tunus'un başkentinde toplanacağı açıklandı.

Bilindiği gibi, bundan iki yıl önce, kanlı işçi direnişlerinin olduğu Tunus'ta, işçi katliamını protesto etmek için bir kışlaya saldırılmış ve çıkan olaylarda 30'dan fazla kişi ölmüştü. Daha sonra, Tunus yönetimi, saldırıyı Libya'nın örgütlediğini ileri sürmüştü. Libya ise bu iddiayı yalanlamıştı.

Bu anlaşmazlık üzerine Tunus ve Libya ayrı ayrı olarak Arap Birliğini toplantıya çağırdılar.

Tunus haber ajansı, Gafsa olayının Libya'nın bir kışkırtması olduğu iddiası ile Arap Birliğine başvurulduğunu açıkladı.

Tunus Başbakını Hedi Nuira 11 Şubatta Fransız Haber Ajansına (AFP)'ye yaptığı açıklamada ülkesinin tehlikede olduğunu öne sürdü. Tunus için durumun çok büyük bir tehlike teşkil ettiğini bildiren Nuira, Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi'nin, Tunus hükümeti düşene kadar devrim mücadelesinin süreceği yolundaki demeçlerinin Tunus'a yöneltilmiş bir tehdit olduğunu belirtti. Bu doğrultuda Birleşmiş Milletler Genel konseyine konu hakkında bilgi vereceğini, ülkesinin düzenlenebilecek eylemlere karşı her türlü önlemi alacağını kaydetti.

Libya ise bu suçlamaları kabul etmediğini ve Fransa ile ABD'nin Tunus'a yaptığı 'askeri müdahale'yi görüşmek üzere ve Fransa'nın Tunus hükümetini desteklemesini protesto etmek amacıyla Arap Birliğini toplantıya çağırdıklarını açıkladı.

Fransa, Gafsa'da meydana gelen olaydan sonra Tunus'un isteği üzerine ülkeye savaş gemileri göndermiş; ABD' de acele askeri yardım yapmayı kararlaştırmıştı.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Tanrı sonlarını benzetmesin

"Demokrat"a pek meraklı olduğunu birçok kereler sütunlarında beyan eden siyah zülüflü Oyanım gazetemizden hiç sözetmediği (Hayret!) bir yazısında, bakın ne değerli fikirler üretmiş:

"Sol cenahtaki kişiler bir alem doğrusu. Kimi kendini Lenin zannediyor, kimisi Stalin. Palabıyığı olan Stalin pozuna bürünüyor, kel olanı da Lenin.

Sonları malum. İnsan kendini bir başkasına benzettimiydi ya akıl hastanesine gidiyor, ya da ipe...."

Doğrudur.

Kendini birilerine benzetmek çok kötü bir şeydir. Hele erkek olup da kendini "bayan" gibi göstermek.... Şu "solcu" ları bir yana bırakıp beri tarafa bir göz atsak:

Tarihin iki kanlı faşisti Hitler ve Mussolini'ye benzeyenler yok mudur çevremizde? Dazlak kafalı biri ile, gözü kanlı (ama bıyıksız) birileri yok mu? ... Onlar gibi konuşan, faşizmin yöntemlerini eksiksiz (hatta fazlasıyla) uygulayanlar gazetelerde ve TV'de sıkça görünmüyorlarmı.....?

Eğer Oyanım(!) bu taklitçileri tanıvorsa, ayaklarından sallandırılan ve yüzü binlerce İtalyan tarafından tükürük yağmuruna tutulan Mussolini ile mezarı bile bulunamayan Hitler'in sonlarını iyi bilir..

Üstelik ülkemizde doğrudan doğruya halka saldırmaya başlamış çeteler dururken, Akıl Hastanelerinin boş kalması şaşırtıcı değil mi?

Dedik ya... Doğru söylemiş zülüflü hanım (!) ....

Hele o "son"lar..

Orası iyi bilinmelidir.

Çivileme
Bonfile-boşfile

Biz zamların salt memur işçi ve küçük esnafa yansıdığını sanırken bir de ne duyalım, Sanayici-iş adamı gibi zenginler de zamdan yakınıyormuş. Zavallının biri istakoz yerken bonfileye kadar düşmüş.

Bir ata sözü vardır: "Zengin arabasını dağdan aşırır, yoksul da düz yolda şaşırır". Zamlar da galiba bu atasözünün anlamını tersine çevirmiş. Şimdi bu zamlarla zengin pek şaşırmış olacak ki, ne söylediğinin farkında bile olmuyor.

Siz istakoz yerken bonfileye kadar düştünüz. Ya emekçi kesimi? Yarı dolu fileden boş fileye kadar düştü haberiniz varmı?

Vural AHİ

Kim içinmiş?

Kuyrukta benzin almak için sıra bekleyen vatandaşa Allah yardım etsin. Zaten günün yarısını direksiyon başında geçirmeye mahkum şöförler bir de sırada yatak-döşek yatıyorlar..

Memleketin manzara-i umumiyesi bu; ya milletin vekillerinin cümbür-cemaat doluştukları Meclis'inki...

Yüce Meclis'te sayın Cahit Karakaş'ın yaptırdığı benzin pompasının önünde kuyruk varmış......

Avantacılardan parlamenterlere sıra gelmiyormuş. Sanki şantiye yeri, tüm şirketlerin otoları burada..

O kadar azmı geliyor, yoksa yine hepsini Demirel mi içmiş?

Ah Amerika ne kötü, ne fenasın

"Bu kış Türkiye'ye komünizm gelebilir.." deyip herkesi heyecanlandıran ama komünizm bir yana yakıt bile gelmeyince fena halde mahcup olan siyasal hayatımızın "kemale"ermiş lideri Amerika'ya sitem ediyor: "NATO Amerika'nın ve Amerikan başkanlarının özel malı değildir...

Amerika'nın Türkiye'ye yaptığı kötülükler herhalde ileride Türkiye ve Avrupa tarafından bir başka türlü anılacaktır. Bütün partiler NATO'ya evet diyorlar ve de komünizmle savaşmak istiyorlar. Ancak bunu düzenli bir şekilde yürütemiyorlar. Sebep de Amerika'nın Türkiye'yi ekonomik çıkmazın içine sokmasıdır."

Carter bu lafları duyup da üzüntüden yatağa düşmezse iyidir doğrusu... Bu insanın yüreğini "cızzzzz.." ettiren sitem de Amerika'yı dize getirmeyip krediler "akmaya" başlamazsa çok ayıp olacaktır yani.....

Hem hiç belli olmaz..

"Komünizm" yazın gelemez mi....?

KIŞIN KOMONİZM YAZIN AMERİKA

TÜRK'çesi
GÜLE GÜLE ÖLECEĞİZ

Kurbanlarını gıdıklaya gıdıklaya öldüren işkenceciye dönmemek için ağırdan alıyoruz sanmayın, ne yazmaya ne basmaya yetişemez olduk. Üstelik beyler kendi kendini hicv etmekte bizleri bastırıyor.

xxx

"Böyyük Türkiye"nin mimarı açıklıyor: "Ekonomi felç oldu (Annee, cam kırıldı)" ve ekliyor "HİÇ BİR DEMAGOJİ BU GERÇEĞİ DEĞİŞTİREMEZ". Keder dağıtmaya bir şarkı size:

"Ne demiştin, niçin caydın sözünden?
Hevesin bir an mıydı, yeminin yalan mıydı? "

xxx

"Umudumuz (2. Baskı)" Ecevit, para babaları hep CHP—AP koalisyonu isterdi, önerince caydılar diye yakınır. Ve Demirel'den alır ağzının payını: "İç ve dış sermayeye meddahlık etmektir bu."

Kuzum rejisör baksana, kim kimin repliğini (1) söylüyor.

xxx

Ticaret Bakanı: "Fiatlar serbest bırakılınca düşecek" buyurmuş.

Doğru. Dam taşı gibi halkın başına.

"Türkiye'de Terör" konusunda birinciliğe değer yapıt bulamamış sayın jüri.

Doğrusu pes. Oysa Kahraman maraş'tan...... Abdi İpekçi cinayetine dek başa güreşen öyle çok "şaheser" var ki.

xxx

Dedim ya, yetişemiyoruz. İyisi mi, haber başlıklarını okuyup hep birlikte g ü l e l i m a ğ l a n a c a k halimize.

(1) Replik: Tiyatroda bir oyuncunun söyleyeceği sözler.

Şavku G. TÜRK

CİA ve UNİTED FRUİT'in düzenlediği askeri darbe

GUATEMALA'DA FAŞİST TERÖR

HAZIRLAYAN: AYŞEN GÜR

– 2 –

Kendi topraklarının da ulusallaştırılması üzerine United Fruit'in Guatemala'daki başkanı şöyle dedi:

"Şimdiden sonra artık Guatemala'da, United Fruit'e karşı olan halktan sözedilemez; Batı dünyasının mülkiyet, güvence, ve yaşama hakkına karşı olan komünizmden sözedilebilir."

Amerika Ülkeleri Birliği derhal toplandı ve CİA'ye, Guatemala'ya müdahale etmesi için gerekli izni verdi. Bu izni vermek için olumlu oy kullananlar arasında daha sonra devrilen Küba diktatörü Batista ile yine daha sonra devrilen Nikaragua diktatörü Anastasio Somoza vardı...

Askeri darbeyi planlaması için ABD'de öğrenim yapmış olan Castillo Armas adında bir asker görevlendirildi. Castillo Armas, parayla tuttuğu askerlerini ABD toprakları içinde eğitti, yine ABD'li 'gönüllü' subaylar tarafından yönetilen P-47 uçaklarıyla saldırıya geçti.

Düşmanları tarafından çevrelenmiş, genel kurmayı tarafından ihanete uğramış olan Arbenz, savaşmak istemedi ve halk Amerikan askeri müdahalesinin yapıldığı gün, radyoda onun direnme emrini değil, istifa bildirisini dinledi. Daha Castillo Armas'ın askerleri başkente yaklaşmadan Arbenz iktidardan ayrıldı. ABD'li pilotların yönetimindeki P-47 uçakları başkent Ciudad Guatemala (Guatemala kenti) üzerinde alçaktan uçuyor, sokaktaki kalabalıklar üzerine ateş açıyordu.

Arbenz'in, sonu aynı tür burjuva milliyetçisi reformist Latin Amerika önderlerinin sonuna benzedi: Ne Bosch ne Goulart ve hatta ne de Allende, rejimlerine karşı saldırıya geçen empervalizmin önüne halk güçlerinin silahlı direnişini çıkartmadılar. Belki de, kendilerinin uyandırdığı halk güçlerinin kuvvetinden korkuyorlardı...

Guatemala'nın işgalinden hemen sonra, A.B.D. olayı kendisinin plandığını açıkça belirtti. CİA'nin önemli yöneticilerinden olan Walter Bedell Smith, United Fruit'in Guatemala başkanı oldu. Bu koltuğu daha önce de CİA'nin bir numaralı adamı olan Allen Dulles işgal etmişti. Allen Dulles'in kardeşi Foster Dulles, Amerika Ülkeleri Örgütünde, Guatemala'ya müdahale edilmesi için en çok çırpınan bakanlardan biri olmuştu. Bunun nedeni az sonra anlaşıldı: 1930 ve 1936'da Guatemala hükümetiyle United Fruit arasında imzalanan anlaşma, Foster Dulles'in hukuk bürosunda yazılmıştı.

Castillo Armas görevini başarıyla yaptı. United Fruit'e daha önce el konulmuş olan tüm toprakları geri verdi. Ayrıca, ülkenin hemen hemen yarısı olan 4 milyon 600 bin hektarlık arazinin yeraltını Uluslararası Petrol Karteli Standart Oil aldı. Bugün söz konusu Kartel ülkede petrol bulunduğunu bildirmesine rağmen, bunu çıkartmamaktadır. (Çokuluslu tekeller diğer Latin Amerika ülkelerinde de aynı yöntemi uygulamaktadırlar.)

Guatemala'yı parsel parsel tekellere satan Castillo Armas, iç politikada da üstüne düşen görevi yerine getirdi. Ülkeyi kana boğdu. Sendikaları tekrar yasakladı. Partileri kapattı. Nihayet kendisi de öldürüldüğünde, Eisonhower bunu "hür dünya için büyük bir kayıp" olarak niteledi...

Castillo Armas'dan sonra General Ydigoras Fuentes iktidara geldi. O dönemde Richard Helms'in başkanlığında olan C.İ.A., bir süre sonra bu generali de devirdi.

1963 yılında Ydigoras devrildikten bir süre sonra, seçimler provokasyonla engellenerek ABD usulü bir darbe daha yapıldı. Albay Peralta Azurdia iktidara geldi. Ortalık bir kan gölüne döndü. Albay'ın yönetime gelir gelmez yaptığı ilk iş, United Fruit'in limanlarından biri olan Puerto Barrias'da sekiz korsan sendika liderini öldürtmek oldu; hem de taşlarla yüklü kamyonların altında ezerek...

3 yıl sonra, Arevalo'nun yakın arkadaşlarından biri olan Julio Cesar Mendez Montenegro, seçimlerde, ikisi de albay olan rakiplerine üstün gelerek iktidara geçti. Seçim sonuçları açıklanmadan önce, Montenegro, düşen cunta yöneticileriyle gizli bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşmaya göre, askeri birliklerin yerlerine ve sayılarına hükümet müdahale etmeyecek, Arevalo-Arbenz döneminin militanları devlet kademelerine alınmayacak ve Peralta Azurdia diktasının güçlü adamı Albay Arriaga Bosgue, Milli Savunma Bakanı olacaktı.

Montenegro, özel toplantılarda nasıl özgürlük ve reform yanlısı olduğunu yakınlarına anlatırken, ordu, "görevini" yapmaktaydı, bu görev de komünist avıydı, avlananlar gerçekten komünist olsunlar veya olmasınlar...

Ya da doğrusunu söylemek gerekirse, ordunun bu "görevi" insan avıydı.

YARIN: FAŞİST SALDIRILAR VE DEVLET TERÖRÜ

Guatemala'da Ispanyol Büyükelçiliği katliamı sırasında öldürülenlerin cenaze töreni.

DÜNYA'DAN KISA HABERLER

SSCB – HİNDİSTAN

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, Sovyetlerin Afganistana müdahalesinden ve İndra Gandi'nin seçimleri kazanmasından bu yana ilk kez resmi bir ziyaret için Hindistan'a gitti.

Siyasal gözlemciler, Hindistan'ın Başbakanı Gandi'nin Sovyetler Birliği birliklerinin Afganistan'dan çekilmesi konusunda Gromiko'yu ikna etmeye çalışacağını öne sürmektedirler.

Bağlantısızlar Hareketinin önderlerinden ve Moskova ile bir işbirliği anlaşması yapmış olan Hindistan, büyük devletlerin Hindistan alt kıtasında bir çıkar çatışmasına girmelerini önlemek için elinden geleni yapmaya çalışacağını açıkladı. Gandi, Sovyet birliklerinin Afganistandan çekilmesinin, Pakistan sınırına yığılacak birliklerle değil, "sakin bir diplomasi" ile gerçekleştirilebileceğini belirtti.

Gromiko'nun Hindistan'da bir dizi görüşme yapacağı ve son olarakta Hindistan Savunma Bakanı ile görüştükten sonra Perşembe sabahı ükesine döneceği açıklandı.

ÇİN

Çin'de haberleşme aracı olarak kabul edilen ticari reklamlar televizyonda yayınlanmaya başlamıştır.

Çin'de çıkan "İşçi Gazetesi" 11 Şubat yazısında reklamcılığı överek bunun "üretici ve satıcılara fırsat tanımayı ve böylece bilinçsizce alınan kararları önlemeyi amaçladığını" belirtmiştir. Reklamın kitleler üzerindeki etkisi konusunda verilen haberler içinde, geçen Haziran ayında bir gazetede yer alan reklam sayesinde bir çok yerden yapılan ısmarlamalar ile fabrikanın gelirinin kısa sürede arttığı bildirilmektedir.

İTALYA

İtalyan Komünist Partisi sekreteri Enrico Berlinguer Hıristiyan Demokrat Partinin kongresine 5 gün kala partisinin temsilcilerinin de hükümete alınması yolundaki isteğini yineledi.

Rimini'de yaptığı bir konuşmada, Cumhuriyetçi partinin ülkeyi bunalımdan kurtarmak için bir ortak program ve formül bulunması amacıyla tüm partiler arasında görüşmelerin başlatılması yolundaki öneriyi reddeden Berlinguer, partisinin hükümete katılması kabul edelmedikçe bu görüşmelere katılmayacaklarını bildirdi.

Günümüz sanat etkinliği karşısında işçi ve emekçilerimizin durumu

Sibel ÖZKAN

Bugün yaşanan sanat etkinliklerinin çok büyük bir bölümünün emekçi halkımızın ilgi ve beğeni alanı dışında kaldığı, sanatçılarımızla halkın birbirlerini bütünleyerek çağdaş bir yaratı zenginliğine varamadığı tartışılmaz bir gerçekliktir. Bu durumun nedenleri toplumsal yapımızın çözümlemesi sonucunda günden güne belirginleşmekte, bilimsel verilere dönüşmektedir.

Öte yandan emekçi halkımızın ileri ve çağdaş sanata kasıtlı olarak yabancılaştırıldığı, sanat ve kültür yapısının bozucu, yozlaştırıcı iç ve dış baskılarla geri bırakıldığı da çoktan saptadığımız bir gerçek. Bu saptamadan yola çıkan gazetemiz DEMOKRAT sanat sayfasında da bir yandan bu yanlış durumu bir kez daha belirginleştirecek, bir yandan da çözüm yollarının irdelenmesine önem verecektir. Bu amaçla, Ahmet Gürsoy'un ve Sibel Özkan'ın eldeki kısıtlı olanaklarla, bilimsellik taşımasa da ilginç çalışmalarını yayımlıyoruz.

NASIL BİR TRT

TRT gerçekten Anayasa'da belirtildiği gibi tarafsız mıdır? Bütün halkın TRT'si midir?

TRT yayınlarına baktığınızda, tarafsızlığın, yurttaşlara haber almada sağlanması gereken eşitliğin kağıt üzerinde kaldığını görüyoruz. Hergün varolan zamlara onlarca, yüzlercesi eklenirken ekranda bunlardan tek kelime bile yok. Faşist cinayet çeteleri kendinden olmayan herkese azgınca saldırırken, ekrandan "terörist" olarak ilan edilen yalnızca devrimciler.

Geçtiğimiz günlerde Demokrat okurlarından bir mektup aldık. Çeşitli meslek gruplarından kişilerle yaptıkları bir anketle TRT'yi değerlendiriyorlar.

Mektubu yazan Faruk Güçlü arkadaş görüşlerini şöyle dile getirmiş:

"TRT halk kitlelerine hitap ediyor mu? TRT halkın TRT'si mi? Bu soruların yanıtı koskocaman bir hayır.

Halkın TRT'si başlarını sokacak evleri olmayan insanları, çocuk Yılında bakımsızlıktan ve açlıktan ölen çocukları, Anadolu köylüsünün sorunlarını, iş kazalarını, iş cinayetlerinde ölen işçilerin dramını dile getirir. Ezilen ve sömürülen halkın mücadelesi, uğruna hayatını feda eden yiğit gençlerin anısını yaşatır. Oysa TRT, Koçlarla Sabancıların reklamıyla, siyaset adamlarıyla ve üç-beş sanatçıyla uğraşıyor.

Hergün aynı kişiler, aynı programlar ekranda boy gösterirken, halk kitlelerine ne kadar söz hakkı tanınıyor? "

Ankette yer alan diğer görüşler şöyle özetlenebilir:

"DURAN KOCA (Çiftçi):

Ben isterim ki TRT biz çiftçilerin sorunlarına da eğilsin. Ben karasabanla tarım yapmaya uğraşan Anadolu köylüsü ne anlarım yabancı şarkılardan, uykudan önce masallarından.

NAZİF EROĞLU (Çoban):

Bence bugün TRT bizim gibi çobanları, işçileri, köylüleri bırakmış bir tarafa zenginleri nasıl eğlendireyim, diye uğraşıyor

SAİM ÖZGEN (Mühendis):

Genelde tarafsız bir TRT'dir istenilen, Fakat hayalci ideal diziler yerine, Türkiye'nin sosyal yapısını gözönüne alarak hazırlanmış ve Türkiye gerçeklerine değinen programların yer aldığı bir TRT.

ALİ OSMAN ÇEVİK (Berber)

Gönül ister ki TRT halkın TRT'si olsun. Ama çıkarı bozulan sermaye çevreleri buna imkan tanımaz.

FİKRET YAYLA (İşçi):

Ülkemiz ekonomisinin içine düştüğü bunalımın doğal sonucu olarak yükselen halk muhalefetini engellemek, cılızlatmak için devlet mekanizması içindeki sermaye sözcüleri çeşitli yöntemlere başvururlar. Bugün TRT bağımsızlığını tam anlamıyla yitirmiş sermayenin tekeline geçirilmiştir

KEMAL ULUKUŞ (Şöför):

TRT biz şöförleri sadece kazadan kazaya hatırlıyor. Oysa her zaman sorunlarımıza eğilmeli.

KORAY ERDEM (Topoğraf):

Gerçek anlamda demokrat, anti-emperyalist, anti-kapitalist ve savaş çığırtkanlıklarının yapılmadığı emekçi halktan yana bir TRT

NİHAT ÇELİK (Hamal):

Türkiye'de garibin dostu yoktur. TRT'yi zenginler, siyaset adamları bölüşmüşlerdir.

HAYDAR KILIÇ (Memur):

TRT biz memurların sorunlarıyla da ilgilenmelidir.

ŞAKİR YAVUZ (Bakkal):

TRT programlarının büyük çoğunluğunu reklamlar teşkil ediyor. TRT nasıl bir akla hizmet ediyor, anlayamadım.

HASAN ARSLAN (Jeomorfolog):

Halkın eşit ve özgür yaşamasına hizmet eden bir yayımcılık anlayışında olmayan TRT: önce bundan kurtulmalı sonra da halkın TRT'si olma yolunu seçmelidir.

ÜZEYİR KARA (Çırak):

Televizyona hep yakışıklı adamlar, zengin çocuklar çıkıyor. Hiç benim gibi üstü başı kirli çocuk çıkmıyor.

RAMAZAN ARSLAN (Öğrenci)

Geçen sene çocuk yılıydı. TRT çocuklar için ne yaptı?

MEHMET ÜNLÜ (Kalfa):

Sanki TRT üç beş sanatçının ve üç beş siyaset adamının babasının malı. TRT halkın olmalıdır.

RESUL ÖZGÜR (Jeomorfolog):

TRT emperyalizme göbekten bağlı yerli işbirlikçilerinin çıkarları doğrultusunda yönlendirilmektedir. Halkımızın çıkarlarına ve istemlerine ters düşen ilkel tutarsız programlar sergilenmektedir.

FADİME GELİN (Ev Kadını):

Ben radyodan, televizyondan hiç bir şey anlamam ama bizi de çıkarırlarsa iyi olur.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki; Bugüne değin TRT'de değişen sadece yönetimlerdir. Yayınlar hep aynı çevrelere ve amaçlara yöneliktir.

Üzerindeki spekülasyonların yoğunlaştırıldığı Devlet Tiyatrosu oyunlarından "Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi"

Devlet Tiyatroları çalışanları üzerinde baskılar yoğunlaşıyor

- TİYATRO SANATÇILARININ ÖRGÜTLENDİKLERİ DERNEKLER ÜZERİNDEKİ BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR.
- TİYATRO SANATÇILARI: "HÜKÜMETÇE SAKINCALI BULUNAN OYUNLAR KALDIRILIYOR"

HABER MERKEZİ

Devlet Tiyatroları çalışanları, Gökçer Yönetiminin kendilerine ağır baskılar uyguladığını bildirdiler. DETÇA, Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği, Tİ-SAN ve Tüm-Der tarafından yapılan ortak açıklamada, hükümetin sakıncalı bulduğu oyunların kaldırıldığı, oynatılmadığı, çeşitli kademelerde çalışanların görevlerinden alındığı, tiyatro çalışanlarının örgütlendiği dernekler hakkında Basın Savcılığı'na yapılan ihbarlarla kovuşturma açtırıldığı bildirildi.

Açıklamada, Haldun Taner'in "Gözlerimi kaparım, Vazifemi Yaparım" ile Eric Bentley'in, Mc Charty soruşturmalarını anlatan "Dosya" adlı oyunlarının repertuvardan çıkarıldığı, "Dosya" oyunu yönetmeninin ise görevden alındığı belirtildi.

Ayrıca, açıklamayı yapan derneklere üye olan sanatçılara, üyeliklerinden ayrılmaları için baskı yapıldığı, dernek yöneticilerinin Genel Müdür tarafından Disiplin Kurulu'na verildiği, Basın Savcılığı'na ihbarların bu konuda da sürdürüldüğü de belirtildi. Göreve başlamasının üzerinden henüz iki ay gibi kısa bir süre geçen Gökçer yönetiminin, tüm yönetim birimlerini değiştirdiği, bu görevlerden aldığı tiyatro uzmanı kişilerin yerlerine, devlet malını zimmetine geçirmek suçundan yargılanmış, sahte belge düzenlediği müfettiş raporları ile kanıtlanmış kişilerin atadığı da vurgulanan açıklamada: "Tiyatro emekçileri olarak, sanatın, özgür bir ortamda, özgür olarak yaratılabildiği zaman işlevsel olabileceği ve en geniş kitlelerle kucaklaşabileceği inancındayız. Bu yüzden ödenekli sanat kurumlarının özerkliği konusunda çalışmalarımmızı yürütürken, çalışanların özerk sanat kurumlarında grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde edinceye dek savaşımımızı sürdüreceğiz" denildi.

Içlerinde DİSK, TMMOB, Halkevleri ve TRT-DER'in de bulunduğu 24 demokratik kitle örgütü devlet tiyatrolarında girişilen baskıları kınama kararı aldı. Kınama kararında şöyle denildi: "Sendikalar, kültür sanat örgütleri ve çalışanları siyasal iktidarın somutlaşan sanat düşmanlığı politikası doğrultusunda devlet tiyatrolarında girişilen uygulamaların karşısında olduğumuzu ve devlet tiyatroları çalışanlarının özerk ve demokratik bir tiyatro için savaşımlarını desteklediğimizi kamuoyuna duyururuz"

TYS'NİN AÇIK OTURUM DİZİLERİ BAŞLIYOR

Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS), edebiyatın çeşitli sanat kurumları ve toplumla ilişkisini irdeleyen bir dizi açıkoturum düzenlemiştir.

Açıkoturum dizilerinden ilkini Atilla Dorsay'ın yöneteceği program oluşturmaktadır. Edebiyat ve sinema arasındaki ilişkileri konu olarak alan açıkoturum, bugün İstanbul Şehir Tiyatroları Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunda yapılacaktır.

Saat 17.00'de başlayacak olan açıkoturuma yönetici Atilla Dorsay dışında Aziz Nesin, Bilgesu Erenus, Vedat Türkali, Lütfü Akad, Halid Refiğ ve Yavuz Özkan da konuşmacı olarak katılacaklardır.

KENT ORKESTRASI'NA SELAM!

Hasan HÜSEYİ

Gecenin ilerlemiş saati. Konser bitti. Salon alkıştan yıkılıyor:

–İsteriiiz! İsteriiiz!

Genç Orkestra Şefi Türkay Altay, bir eli yüreğinin üzerinde, yüzünde mutlu bir gülümseme, selamlıyor salonu ve öbür eliyle alkışları Orkestraya aktarıyor. Alkış, alkış....

O parçada bitiyor. Kimsenin kalkacağı yok yerinden. Yeni bir alkış seli ve çığlıklar:

–İsteriiiz! İsteriiiz!

Son bir parça daha çalıyor Orkestra ve alkışlar arasında ayrılıyor sahneden. İstemeye istemeye kalkıyoruz yerimizden. Doymamışız. İzlenceyi bir kez daha dinlemeye hazırız.

Salondan çıkarken düşündüğüm şu oldu: Biz, halk olarak, özlemini çekiyoruz güzelin ve güzelliğin. Güzel söze, güzel müziğe, güzel davranışa, güzel işleme susamışız biz. Ah, ne olurdu, şu orkestra yurdun her yanında konserler verebilseydi! Halkımız doya doya dinleseydi bu konserleri!... Gözü aç, kulağı aç, beyni aç kalmasaydı halkımızın!.. Bir soygun ve cinayet ortamında acı çekmeğe bırakılmasaydı insanımız!...

Ankara Belediyesi Kent Orkestrası'ndan sözetmek istiyorum.

2 Şubat 1980 Pazar gecesi, Türk-Amerikan Derneği salonunda, Ankara Belediyesi Kent Orkestrası'nın kuruluş yıldönümü konserini dinledik. Gerçekten bir sanat olayıydı bu. Yaşamakta olduğumuz kötü, karanlık, çamur gibi günlerin varlığını unutturacak, silip atacak ağırlıkta ve önemde bir sanat olayı!... Her türlü olanaksızlık ve engelle yolu kesilen bir avuç Belediye Emekçisinin kurup gerçekleştirdiği Kent Orkestrası'nın kısa zamanda aldığı büyük yol, umutlu ve iyimser olmamızı gerektirecek nitelikteydi. Anlıyanlar için, anlamak isteyenler için çok büyük dersler vardı. Kent Orkestrası'nın, bu saygıyla alkışlanılan başarısında.

Dün için demiyorum; ama bugün için bir Batılıya Ankara Belediyesi Kent Orkestrası'nın bu başarısının gizini anlatabilmek gerçekten güçtür. Batılı için bir orkestra, olanak demektir; yani para, yani salon, çalgı, gereç, her türlü devlet desteği. Bunlarsız bir orkestra kurmak, çalıştırıp geliştirmek, başarıya ulaştırmak bir Batılı için olanak dışı bir iştir günümüzde. Kent Orkestrası'nın başarısı, bundan ötürü saygı uyandırmaktadır insanda. Yokluktan varlık yaratan bu insanlar, olanak ve destek sağlandığında kimbilir neler yaratırlardı!...

O geceki konserde Orkestra, Orkestra Şefi ile birlikte, onaltı kişiden oluşuyordu: Mehmet Yaşar(Flüt), Ahmet Soylu (Alto sax), Özer Ünal (Tenor sax), Atilla Şakül (Tenor sax), Sarper İvecan (Bariton sax), Sinan Dıraz (Trompet), İsmet Gündoğdu(Trompet), Şevki Sertok(Trompet), Veysel Şengül(Trombon), Kürşat Tuncay (Trombon), Hilmi Korkut (Org), Yener aydemir (Ritm Gitar), Oğuz Abadan(Bas gitar), Özcan Ku maşçıoğlu(Bateri), Murtaza Yalçıntu (Tumba), ve Orkestra Şefi: Türka Altay.

Büyük bir özveriyle çalışara geliştirdikleri Kent Orkestrası'n başarısı için çırpınan onaltı sanatçı Alkıştan başka hiçbir destekleri v güvenceleri bulunmayan onaltı insan!.. (Burada, Orkestra'nın başarısı içi büyük yardımlarını esirgemeyen, Or kestra'ya ses ve ışık düzenini, prov yerini sağlayan Erkal Zenger'den d sözetmek isterim. O gece Zenger' plaket verilmesi olayı, coşkuda gözleri yaşartacak bir olaydı)

Konser, iki bölüm halinde düzen lenmişti: 1) Yabancı yapıtlar, 2)Yer yapıtlar. Yabancı müzikleri Oğuz Ab dan, Uğur Şakül, Kenan Güçlütürk Irving Avenson Orkestraya uyarlamış lardı. Çok başarılı uyarlamalardı bun lar.

Dinleyiciyi asıl coşturan, izlenc nin ikinci bölümü oldu. Bu bölümde Oğuz Abadan'ın orkestraya uyarla dığı "Nihavent Longa", "Nihaven çeşitleme", "Mayadağ", "Esmerimi huzuru", "Ayağında kundura", Ken Güçlütürk'ün uyarlaması "Nerdesin" Uğur Şakül'ün "Karadeniz Türküsü" "İstanbul çeşitlemesi" (Bakkala satıyor karaca üzüm, Pencere açıld Bilâl oğlan, Tel tel taradım zülfün gibi parçalar) ile "Anadolu yörük çe şitleme" (Konya türküsü, Silifk türküsü) yer alıyordu. Orkestra, özel likle bu bölümde, son derecede içten likli ve coşkundu. Her müzik, uzu uzun alkışlandı. Büyük bir saksı foncu sayılan Özer Ünal'ın saksafon la İstanbul'u canlandırışı ise salonu iyi ce coşturdu. Doğrusu istenirse, be Orkestra'nın bütün sanatçılarını, k caklarcasına alkışladım. Güç koşulla altında böylesine başarılı konserler ç karan bu sanatçıları alkışlamama olanaksızdı. Hele Orkestra Şefi Türka Altay'ın Orkestra'daki yerini ve ağırl ğını anlatabilmek pek öyle kola değil. Genç yönetmen Türkay Altay Orkestra'nın kan dolaşımı gibi birşey di. Dinamik, coşkulu, sevecen, içten likli, Orkestra ile bütünleşmiş bi şefti Türkay Altay. Çalgı ve eleman ek sikliğini, olanaksızlıkları gözlerden v kulaklardan gizlemek için elinden gele ni yapıyordu, Devinimlerindeki uyum ve güzellik, Orkestra'ya apayrı bi renk, bir güç, bir dinamizm katıyordu Yürekten kutladım kendisini.

Peki ama, ne eksikti o güzelim kon serde?

Eksik olan, Basın ve TRT idi!.. Sunuculuk görevini TRT'den Yavu Aydar'ın yaptığı konsere TV de gelme mişti, özel olarak çağrıldıkları halde, gazeteler ve dergiler de... Yani, TV ve gazeteler için, Kent Orkestrası' nın hiçbir önemi yoktu!... Bu öneml kültür hizmetinin halka duyurulması, dünyaya duyurulması yakışık almazd ve bazı çevrelerin çıkarlarına ters düşerdi!...

Üzüldüm demek yetmiyor!...

KÜÇÜK BİR SORUŞTURMA

SORULAR

1–Hiç tiyatroya gittin mi? Hangi oyunları gördün? Beğendin mi, neden?
2–Hangi filmleri seversin, yerli mi, yabancı mı? Neden?
3–Hangi filmleri seyrettin? Beğendin mi? Neden? Hangi oyuncuları seversin? Neden?
4–Hiç roman okudun mu? Hangilerini okudun? Beğendin mi? Neden?
5–Hangi tür müziği seversin? Hangi sanatçıları beğenirsin? Neden?
6–Hiç resim sergisi gezdin mi? Gezdinse neler düşünürsün? Gezmedinse neden?

Yılmaz Güney

Ahmet GÜRSOY

MEHMET YAZ
(17 Yaşında)
Fırın İşçisi

1- Bir kere tiyatroya gittim. "Eskicinin Tazesi", Sevmedim. Gerçekleri ve halkın çilesini tam olarak yansıtmadığı için.

2-Yerli filmleri severim. Çünkü rol alanlar yerli. Ve daha iyi anlaşılıyor.

3-Tarık Akan'ın rol aldığı "Kanal" Filmi. Çünkü köylünün çilesini ve dertlerini açıkça gösterdiği için bu filmi çok sevdim. Yılmaz Güney. Çünkü yazdığı senaryolar ve oynadığı filmler gerçeği gösteriyor.

4-Bir kaç roman okudum. Bunların içinde, "İnce Memed"i çok sevdim. Çünkü köylülerin veya mecburiyet karşısında zor kullanmak zorunda kalanların apaçık dertlerini ve davasında haklı olduklarını gösteriyor.

5-Türk halk müziğinden Mahzuni, Hafif müzikten Ali Rıza Binboğa, şarkıcılardan ise Necdet Tokatlıoğlu'nu severim. Bestelerini ustaca yaptıkları için.

6-Gezmedim. Vaktim ve olanağım olmadığı için.

İSMAİL YILMAZ
(17 yaşında)
Erzincanlı
İnşaat İşçisi

1-Gorki'nin "Ana" oyunu. Orda birtakım mücadele gösterildiği ve işçilere bilinç götürüldüğü için, sevdim.

2-Yerli filmleri severim. "Sürü"yü seyrettim. Doğu tarafının geleneklerini sergilediği için sevdim.

3-Tarık Akan'ı severim. Gerçek film yaptığı için severim.

4-Gorki'nin "Casus" ve "Ana" romanlarını sevdim. Orda örgütsel bir mücadele verdikleri için sevdim.

5-Aşık Emekçi'yi severim. Halk türküleri söylediği için sevdim.

6-Hiç resim sergisi gezmedim.

CUMA YILMAZ
(20 Yaşında)
Sivaslı
Kaynakçı

1-Gitmedim. Çünkü tiyatro deyince aklıma pavyon gibi kötü şeyler geliyor.

2-Yerli filmleri severim. Orhan Gencebay'ın "Aşkı Ben mi yarattım"

3-Birtakım sokak çocuklarını lokantaya götürüp karınlarını doyurdukları için ve de Müjde Ar'ı bir takım pisliklerden kurtardığı için sevdim.

4-Hiç roman okumadım. İlkokulu bitirdim. Ondan sonra gazeteden başka bir şey okumadım. Vaktim var ama okumadım.

5-Orhan Gencebay. Onun müziklerini ve türkülerini seviyorum.

6-Yok gezmedim. Ama televizyonda bazan duyuyorum.

ALAATTİN ÖZCAN
(19 Yaşında)
Trabzonlu
Şöför

1-Gitmedim. Aklıma hiç bir şey gelmiyor.

2-Yerli filmleri severim. Gittiğim filmlerin ismini hatırlamıyorum.

3-Cüneyt Arkın'ı severim. Tipi hoşuma gidiyor.

4-Roman okumadım. Vaktim var ama okumak istemiyorum. Roman benim düşünceme ters gelir.

5-İbrahim Tatlıses, Müziklerini ve türkülerini seviyorum.

6-Gezmedim.

HÜSAMETTİN ŞAHİN
(17 Yaşında)
Tokatlı
Tornacı kalfası

1-Gitmedim. Tiyatro konusunda bir şey bilmiyorum.

2-Yerli filmleri severim. "Umudumuz Şaban" filmini gördüm. Ordaki muhtarların rüşvet yedikleri ve Kemal Sunal muhtar olduktan sonra gecekonduları yıktırmadığı için sevdim.

3-Cüneyt Arkın. Filmlerini çevirişinden sevdim.

4-Okumadım.

5-Ali Rıza Binboğa. Müziğini sevdim.

6-Gezmedim.

YILMAZ YILDIZ
(23 Yaşında)
Karslı.
Minibüs muavini

1-Gitmedim

2-Yerli filmleri severim. Ferdi Tayfur'un "Derbeder"ini seyrettim. Filmdeki aşk hoşuma gitti. Kız oyuncuyu beğendim.

3-Yılmaz Güney. Filmleri gerçekçi filmler olduğu için sevdim.

4-Okumadım.

5-Ferdi Tayfur. Aşk sözleri olduğu için sevdim.

6-Hiç resim sergisi gezmedim.

SALİM ÇAKMAK
(19 Yaşında)
Kastamonulu
Tesviyeci

1-Tiyatroya gitmedim.

2-Yerli filmleri severim. "Batsın Bu Dünya"yı beğendim. Aşk olduğu için sevdim.

3-Kemal Sunal. Komik filmler çevirdiği için sevdim.

4-Hiç roman okumadım.

5-Ajda Pekkan.

6-Gezmedim.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

13 — MEHMET BAYRAK

BİR SUÇ İÇİN ADEMOGLU ASILMAZ

Pir Sultan'ın başkaldırısı için söylenecek çok şey var. Herşeyden önce Pir Sultan'la başlayan ve halk tarafından beslenerek bugünlere getirilen bir Pir Sultan Şiir Geleneği oluşturulduğunu belirtmeliyiz. Yani Pir Sultan Şiiri, Pir Sultan'la başlatılıp Halk tarafından oluşturulan bir geleneğin ürünüdür.

Bu bakımdan İlhan Başgöz'ün, şu görüşüne katılmamak olanaksız:

"Pir Sultan'ın eserini en güzel açıklayacak sözcük imece'dir. Onun şiiri, insanlarımızın el ele verip de çektiği halay gibi, bulgur gibi, ektiği ekin gibi, biçtiği ekin gibi imece ile dokunmuş bir halk kumaşıdır. İncelikleri, yoğunlukları ile bu şiirin tümünü, Pir Sultan Abdal düzüp koşmuş, dokuyup yaratmış olamaz. Pir Sultan'ın bize kadar gelmiş şiirlerinden hiçbiri, eksiksiz artıksız onun dilinden ve telinden çıkmış değildir. Günümüzde bunlar, halkımızın dilinde ve telinde evrile çevrile, eksile arta, bozula düzele ulaşmıştır"

Bu bakımdan diyebiliriz ki, Pir Sultan şiiri halkın emzirip büyüttüğü bir şiirdir.

Pir Sultan Abdal'ın savaşımının temellerini ve boyutlarını da bilmemiz gerekiyor, şiirini daha iyi kavramak için .

Sabahattin Eyüboğlu, Pir Sultan'ın başkaldırısını şöyle özetliyor:

"Pir Sultan, Anadolu halkından kopmuş, köyün, köylünün dilinden anlamaz olmuş, Arabın zemzem suyunu halkın alınterinden daha kutsal sayacak kadar yozlaşmış, çıkmaz yollara sapmış, çıkarcıların çamuruna saplanmış olan Osmanlı sarayına karşı bir başkaldırmaydı"(23)

Pir Sultan'ın çıktığı dönem, Sarayın tarikat çevreleriyle de çelişmeye başladığı ve 'avam-havas' arasında çatışmanın arttığı dönemdir. Halifelik Osmanlı hanedanına geçmiş ve daha önceki dönemlerde tarikatlara karşı müsamahalı davranan, hatta benimseyen, destekleyen yöneticilerin yerini, şeriatın katı kurallarıyla hareket eden yöneticiler almıştır. Başka bir söyleyişle sünnilik yaygın biçimde kurumlaşmaya başlamıştır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Safevi-Osmanlı ilişkileri de iki kesim arasındaki kızgınlığı, gerginliği kamçılamıştır. Daha doğrusu, karşılıklı büyüme, genişleme çabaları ile inançsal mezhepsel ayrılıklar birbirini beslemiştir.

Osmanlı'nın daha önceki dönemleriyle, beylikler döneminde halkın başkaldırmadığı kuşkusuz söylenemez. Sözgelimi Babalılar ayaklanmasıyla Şeyh Bedreddin ayaklanması bu dönemlerdedir. Ancak başkaldırıların bir daha sönmemecesine alevlenmesi ve yoğunlaşması bu dönemde olur.

KÖROĞLU BAŞKALDIRISI

Haksızlığa dayanamayıp başkaldıran halk devrimcisi "Lider-ozan"lardan biri de, hem bir saz şairi hem de bir halk kahramanı olan Köroğlu'dur.

1580-81 yıllarında Bolu yöresinde ayaklanan ve yakalanması için Anadolu beylerbeyine buyruk verilen Köroğlu'nun yaşamı konusunda yeterli bilgimiz olduğu söylenemez. Ancak Köroğlu'nun bir "Düzmece kahraman" olmadığı, böyle bir kişinin yaşadığı kesinlikle biliniyor. Bu kişi de, hasta toplumun dağa çıkardığı bir insandır. Aynı zamanda bir saz şairidir. Bolu'nun Gerede ilçesine bağlı Sayık köyünde doğmuştur. (Köroğlu'nun gerçek memleketini ilk ortaya çıkaran Pertev Naili Boratav'dır. Boratav daha 1940'larda yaptığı incelemelerde Köroğlu'nun yurdunu saptamıştır. Boratav'dan yaklaşık 35 yıl sonra Profesör Faruk Sümer de yaptığı incelemeler sonucu aynı sonuca varmıştır)

Bugün elimizde, Köroğlu'nun yakalanması için verilen buyruklar vardır. Demek oluyor ki, Köroğlu'nun dağa çıkan saz şairi olarak bir gerçek kişiliği vardır. Ancak hemen belirtelim ki, Köroğlu olduğu yerde bırakılmamış, onun davasına sahip çıkan halk bir bakıma onu yeniden yaratmıştır. Ancak temel kaynağın Köroğlu'nun kendi kişiliği ve mücadelesi olduğu açıktır.

Bu yüzden, Köroğlu şiirleri de bir geleneğin ürünüdür. Pir Sultan şiiri için yapılan "imece" tanımı, Pir Sultan'dan da çok "Köroğlu şiiri" için geçerlidir.

Bunu böylece belirledikten sonra Köroğlu'nun Halk Şiirindeki yansımasına kısaca değinebiliriz.

Köroğlu'nun felsefesi şöyle dile geliyor şiirinde:

Köroğlu'yum kayaları yararım
Halkın kılıcıyım hakkı ararım
Şahtan padişahtan hesap sorarım
Uykudan uyanan katılır bana

Köroğlu, başkaldırı geleneğimizde somut canlı kavganın simgesidir. Bu yüzden, halk tarafından oluşturulan bütün Köroğlu Kollarında bu özellik belirgin biçimde kendini gösterir.

Sözgelemi, at, Köroğlu'nun başkaldırısıyla özdeşleşmiştir. Atın kavgadaki rolünü anlatan nice şiir vardır. Bu doğrultudaki dörtlüklerden biri şöyle:

Koşun at çatlasın kuvvet bacakta
Keyif günü değil köşe bucakta
Haydi savaş gerek kelle kucakta
Mevlanın aşkına çalın kılıcı

Kavgasını daha kolaylıkla yürütebilmesi için atı ve adamlarıyla birlikte dağda konaklayan Köroğlu'nun şiirlerinde en çok geçen kahramanlardan biri de can arkadaşı Ayvaz'dır. Köroğlu, tutsak edilen Ayvaz'ı koyvermesi için Bolubeyi'ne şöyle seslenir:

Eğerleyip kır atına binmeden
Alayları bölük bölük bölmeden
Bolu şehri ateşlere yanmadan
Göndersin Ayvaz'ı göresim geldi
(.....)

(DEVAMI VAR)

23 - Sabahattin Eyüboğlu: Pir Sultan'a Selâm: Yeni Ufuklar, Sayı: 226

Ürünlerimizi faşistlere

(Baştarafı 1. Sayfada)

letmeleri Müdürlüğü'nden 214 ,Üzüm Depoları Müdürlüğü'nden 24, TARİŞ Genel Müdürlüğü Hizmet Binalarından 60, Tahta Kutu, Kolonya Fabrikaları ile , Dış Satışlar, Reklam ve Tanıtma Müdürlüklerinden de 83 işçinin iş akitlerinin "Kanunsuz grev" iddiasıyla tazminatsız olarak feshedildiğini duyurdu.

ÜRETİCİLERİN BASIN TOPLANTISI

Ege KÖY—DER ve bazı TARİŞ ortakları dün düzenledikleri basın toplantısında TARİŞ'te işçi kıyımının sürdürülmesi halinde üretici olarak ürünlerini vermeyeceklerini bildirdiler.

Üretici adına basın toplantısında konuşan bir temsilci TARİŞ ile ilgili olarak şunları söyledi:

'Mal nasıl bizimse, üretimi nasıl biz yapıyorsak, yönetimi de biz seçmeliyiz. Anayasa mülkiyet hakkını güvence altına aldığına göre, tüm işyerleri de 80 bin üretici ortağındır. TARİŞ'in her şeyi bizimdir. Bize danışılmadan fabrikaların kapatılmasına karşıyız. Yine işçilerin işten atılmasına izin vermeyeceğiz. İşçileri destekleyeceğiz.

Hükümete ve TARİŞ Genel Müdürü'ne sesleniyoruz:

Eğer bu baskı ve işçi kıyımı sürerse, işçiler işçiler işten atılmaya devam edilirse, TARİŞ'e ürünlerimizi vermeyeceğiz. TARİŞ taban fiyatlarının düşüklüğünü ve girdilerdeki fiyat artışlarını düşünmelidir. Biz önümüzdeki yıl ekimi nasıl yapacağımızı düşünürken, hükümetin ve TARİŞ yöneticilerinin bizim alın terimizi Malatya'dan, Elazığ'dan, Yozgat'tan, Kahramanmaraş'tan getirttikleri faşist eşkiyalara yedirilmesine, peşkeş çekilmesine sonuna kadar karşıyız."

MHP'Lİ BEKÇİ HIRSIZLIK YAPARKEN YAKALANDI.

Öte yandan Pamuk Yağı I Kombinasına yeni alınan MHP yanlısı bekçi Cevdet Gündoğdu'nun 25 koli margarin, çizme el feneri TARİN mamullerini çaldığı bildirildi. Kahramanlar Karakolu Emniyet Amiri dün yaptığı açıklamada Cevdet Gündoğdu'nun mahkemeye sevkedildiğini bildirdi.

ÜRETİM BAŞLAMADI

TARİŞ Genel Müdürü'nün İncir İşletmeleri, İncir Depoları Şefliği, Alkol, Kolonya ve Tahta Kutu Fabrikaları ve 3 Nolu Hizmet Binası'ndaki işçilere dün işbaşı yapmaları için çağrıda bulunmasına karşın İncir İşletmesi dışında hiçbir işyerinde işbaşı yapılmadı. Fabrikaların önünde toplanan işçiler, direnişlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

PALA'NIN AÇIKLAMASI

KÖY—KOOP Manisa Birliği Başkanı ve TARİŞ eski Bakanlık Murakıbı Mustafa Pala dün yaptığı yazılı açıklamada TARİŞ olaylarının sorumlusunun Demirel hükümetinin olduğunu söyledi.

Hükümetin, TARİŞ olaylarını bir taşla iki değil üç kuş vurmak için tezgahladığını ifade eden Pala, "Tüm kuruluşlara düşen görev, TARİŞ işletmelerindeki işçi kıyımına karşı çıkmaktır. İşçi kıyımına karşı çıkmayı, işçi ve gençleri polisle, askerle karşı karşıya getirmek TARİŞ işletmelerini silahlı saldırganlara arpalık durumuna getirmek isteyen Demirel hükümetinin ekmeğine yağ sürer." dedi.

Hükümetin TARİŞ olayları bahanesiyle İzmir ve çevresinde,bu arada Manisa'da sıkıyönetim ilanını sağlamayı amaçladığını kaydeden Pala, bu konuda yapılması gerekenleri şöyle açıkladı:

Uzun dönemde yapılması gereken de TARİŞ'te yasal düzenlemelerle, yapısal değişikliği gerçekleştirmektir. Bunu sağlayarak TARİŞ ve işletmeleri Ticaret Bakan'ının oyuncağı olmaktan kurtarılmalıdır. TARİŞ'te yapısal değişikliği gerçekleştirmek, TARİŞ'i demokratikleştirmekle bir başka deyişle TARİŞ'te demokratikleşme sürecini başlatıp, hızlandırmakla olanaklıdır. Demokratikleşmeyi salt Genel Müdür'ün Ticaret Bakanı tarafından atanmasının önlenmesi olarak ele almak, işin özünü bilerek yada bilmeyerek gözden kaçırmak anlamını taşır. Geçtiğimiz dönemlerde bu yanılgılara çok düşüldü.

TARİŞ'te ve diğer Tarım Satış Kooperatiflerinde, yeni yasal düzenlemelerle yapısal değişikliklere gidilmezse, bu kooperatiflerde üretici köylüler söz sahibi edilemezse, bu kuruluşlar her dönemde çıban başı olur. Ekonomiye kambur olur. Üretici köylüyü örgütlemek ve gelişmeyi köylüden başlatmak savı da havada kalır.

TARİŞ şimdi gelişen olaylarla birlikte, yapısal bir değişim isteminin sancılarını yaşıyor. Dilerim bu sancı, ölüm değil, doğum sancısı olur. Fakat Demirel hükümetinin ebeliğinde olsa olsa düşük olur.

GÖSTERİLER SÜRÜYOR

TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla Izmir ve Ankara'da çeşitli gösteriler yapıldı. Ankara'nın Şehitlik, Demirlibahçe, Saimekadın ve Esentepe semtlerinde esnaf dükkanlarını açmazken, Cebeci'de de gösteri yapıldı. Cebeci Atom Sokak'ta toplanan bir grup, "TARİŞ faşistlere mezar olacak" sloganı atarak barikat kurdu ve lâstik yaktı.

CEMİL ORAL TOPRAĞA VERİLDİ

Çimentepe semtinde pazar günü meydana gelen olaylar sırasında güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sonucu ölen Cemil Oral adlı öğrencinin cenazesi toprağa verildi. Çoğunluğunu TARİŞ işçilerinin oluşturduğu 5 bin dolayında işçinin katıldığı cenaze töreninde İşçiler "el ele, genel greve", "Faşizme ölüm, işkenceye son" gibi sloganlar söylediler.

GÖSTERİCİLERE ATEŞ AÇAN İKİ KİŞİ YAKALANDI

İzmir'de Talat Paşa Bulvarı Karacabey Hamamı önünde TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla yapılan gösteriye ateş açan iki faşistin yakalandığı bildirildi. Faşistlerin açtığı ateş sonucunda Erol Altınok ağır, Niyazi Algun da hafif şekilde yaralandı.

TUNCELİ'DEN TEPKİ

Tunceli'de kamu işyerlerinde çalışan isçi ve memurlar TARİŞ işçilerini desteklemek için iş bırakırken, esnaf ta kepenk indirdi. Demokrat Tunceli muhabirinin bildirdiğine göre, kamu işyerlerinde çalışan işçi ve memurlar dün saat 10-12 arasında iki saat süreyle işi bıraktılar. Bu arada esnaf ta aynı gerekçeyle kepenk indirdi.

İSTANBUL

İstanbul Gebze Dilovası'nda kurulu Nasaş Alimunyum Fabrikası'nda Maden-İş Sendikası'na bağlı 800 işçi İzmir TARİŞ'te çalışan işçilere yapılan baskıları protesto amacıyla dün sabah 2 saat süreyle işi bırakarak direniş yaptılar.

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Sayfada)

Külhanbey dul hatunun önünü kesmiş. "Gel ulan benlen!" demiş. "Ama haberin olsun, bende mangır nanay. Sen çalışırsın, gündeliğe gidersin, çamaşır yıkarsın, bakarsın bana. Lâkin dırdır istemem, çalarım tokadı suratına!" Kadıncağız da "Gelmem mi, ağam" demiş. "Tatlı sözüne mi, güler yüzüne mi, bol parana mı... Sana gelmeyeceğim de kime gideceğem, ağam..." O hesap, bu turistler bize gelmeyecek de ne cehenneme gidecekler? ....

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

Daha olmazsa, Ecevit'in işaret ettiği Güney Amerika, ya da Doğu Asya modelleri denenir.

Bizim özel kesim olayları iki—üç yıl geriden izler. Jeton çok geç düşer. Hâlâ Brezilya ve Kore masalları söylenir. Oysa bu iki diktatörsel—demokratimtrak ülkenin şu sıralarda hali bitik.....

Dostlarımız inanmıyorlarsa birer Le Monde, Newsweek, Economist ve Time okusunlar. Daha derin dergilere belki zamanları yoktur.

El Salvador'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

kişi öldü. Geçtiğimiz hafta içinde Salvador'un her yanında işgal eylemleri yaygınlaşırken, ulusal muhafızlar ilk kez işgaller karşısında harekete geçerek, Hristiyan Demokrat Parti Genel Merkezi'ne bir baskın düzenledi.

Ulusal muhafızlar üzerlerine ateş açıldığı bahanesi ile Hristiyan Demokrat Parti Genel Merkezini basarak işgalcilerle çatışmaya girdiler. Sıkıyönetim Komutanı Albay Adolfo Mejano ise baskın emrinin hükümetten gelmediğini bildirdi. Parti binasının damında bekleyen gerillaların devriyelerin üzerine ateş açması üzerine bu baskının düzenlendiğini ileri sürdü.

Bu arada bir haftadan bu yana Eğitim Bakanlığı'nı işgal eden öğrenciler isteklerinin kabul edilmesi üzerine bakanlıktaki işgale son vererek rehineleri serbest bıraktılar.

Baştürk: Artık

(Baştarafı 1. Sayfada)

ce işçi direniyor. Aylardır, günlerdir, yılmadan usanmadan, gözümüzü budaktan sakınmadan zorbalığa karşı , bizleri sessiz, sömürülmeye razı bir koyun sürüsü haline getirmek isteyenlere karşı sınıfça direniyoruz. Çağdaş sınıflı toplumların motor gücü olan sınıfımız, diğer emekçi sınıf ve tabakaların desteğinde mücadelesini sürdürüyor.

Türkiye işçi sınıfı tarihin yüklediği onurlu görevi eksiksiz yerine getirmenin mücadelesini veriyor.

Önemli günleri yaşıyoruz. Önümüzdeki büyük günlerin tohumlarının gün ışığına çıktığı günleri yaşıyoruz.

ARTIK YANLIŞ YAPMA HAKKIMIZ YOK

Artık yanlış yapma hakkımız yok.

Yapacağımız küçük bir yanlış, yenilginin başlangıcı olabilir. Burjuvazi elindeki tüm güçleri seferber etmiş boşluğumuzu arıyor. Her biri cepheden saldırıyor.

Emperyalizmin içinde bulunduğu derin bunalımdan çok ağır biçimde etkilenmiş olan Türkiye burjuvazisi için durum daha parlak değil. Toplumu bugün açlık tehlikesi ile karşı karşıya getiren talan, yağma ve zorbalığa dayalı ekonomik politikalar tam bir çıkmazın içine girmiş durumda. İzlenen emperyalizme bağımlı kapitalistleşme politikası ekonomiyi iflas noktasına getirmiştir. Her defasında halka "bu sefer kurtulacağız" yalanı ile yutturulmaya çalışılan devalüasyon ve ardından zam furyası artık emekçi halkın taşıyamayacağı ağırlıkta bir yük haline gelmiştir. Son 10 yıl içinde hemen hemen her yıl tekrarlanan bu IMF kaynaklı devalüasyon zam reçetesi bir avuç sömürücünün zenginliğine zenginlik katarken toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçi halkı hızla yoksullaştırmıştır. Emekçi halkımız artık bu yükü daha fazla taşımamak kararındadır.

Burjuvazi ise bu durumda bu yükü zorla taşıtmak yolunu seçmiştir. Hazırlanan bir dizi baskıcı yasa değişikliği ve yasa tasarıları burjuvazinin sömürüsünü, temel hak ve özgürlükleri yok edebilecek nitelikteki bu baskı yasalarıyla sürdürmek isterken aynı zamanda bağımlı olduğu emperyalizmin Türkiye'yi NATO'nun Ortadoğu'daki ileri saldırı karakolu haline getirmek amacına da hizmet etmektedir. Burjuvazi bir yandan baskı yasalarının çıkartılmasını zorlarken diğer yandan da saldırılarını sürdüren faşist cinayet şebekelerini özendirmektedir Siyasal iktidar aracılığıyla faşistler hızla devlet aygıtının önemli noktalarına yerleştirilmektedir. TARİŞ'te Antbirlik'te yaşamakta olduğumuz ve diğer kooperatif birliklerinde KİT'lerde de yakın bir gelecekte gerçekleştirilmek istenen saldırılar, siyasal iktidarın bu fabrikaları faşistlerin eline teslim etmek istemesinden başka bir anlam taşımamaktadır.

10 binlerce işçi bir ağızda sokağa atılmak isteniyor. Onbinlerce memur ailesi parçalanıyor. Sürgünler, işten el çektirmeler, memur ailelerinin yaşamını cehenneme çevirmiş durumda. Burjuvazi işte böylesi bir saldırı içindeyken, onbinlerce işçi işleri, emekleri çocuklarının geleceği için hayatlarını ortaya koyarak mücadele ederken hiç kimsenin yanlış yapmaya hakkı yoktur.

Burjuvazinin bizi davet ettiği savaşı ancak örgütsel birliğimizi, örgüt disiplinimizi gözbebeğimiz gibi koruyarak kazanabiliriz.

Uzunca süren bir ayrılıktan sonra Maden-İş Bank-Sen ve Baysen temsilcilerini yeniden aramızda görmenin kıvancı içinde bu üç sendikamızın gerekli bazı örgütsel yükümlülükleri yerine getirecek yeniden örgütümüz saflarındaki yerlerini almalarının gücümüze güç katacağına inanıyorum.

Demokrasi güçleri, burjuvazinin Güney Amerika'daki diktatörlüklere benzer bir yönetime ulaşmak için giriştiği saldırıda bu girişimi önleyebilecek tek gücün işçi sınıfı olduğunu kavramıştır. O nedenle TARİŞ, Antbirlik, Tekel işçilerinin eylemleri sınıf mücadelesinde büyük bir öneme sahiptir. Onbinlerce işçinin Anavasa ve yürürlükteki yasalar yok edilerek toplu sözleşme hükümleri çiğnenerek sokağa atılmasına izin veremeyiz. Biliyoruz ki, burjuvazi buralarda açtığı yoldan saldırısını arttırarak sürdürecektir.

Erdal Aslan'ın

(Baştarafı 1. Sayfada)

sorumluluğunu da tüm kamuoyuna açıklamak isteriz."

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Sekreteri İbrahim Tezcan'da aynı konuda bir yazılı açıklama yaparak, Elazığ Barosu Avukatlarından Erdal Arslan'ın öldürülmesiyle, hukukçulara karşı yönelen faşist terörün cinayetlerine bir yenisini daha eklediğini belirtmiştir.

İbrahim Tezcan yazılı açıklamasında, ilerici,demokrat ve yurtseverlere karşı yönelen ve onların faşizme karşı mücadeleden vazgeçirmeyi amaçlayan bu saldırıların, amacına ulaşamayacağını belirtmiş ve açıklamasına şöyle devam etmiştir:

Ankara'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hayvancılık Bakanlığı'nın onayından sonra uygulamaya konuldu.

Bilindiği gibi, Fırıncılar Derneği ve değirmen sahiplerinin son zamlar nedeniyle İl Koordinasyon Kurulu'na yaptıkları başvuru bakanlık onayına sunulmuştu.

Kıyımlar

(Baştarafı 1. Sayfada)

arasında bir huzursuzluk başladığı belirtilen açıklamada şöyle denildi:

"Bu gün yeni MC'nin, KİT'leri özel sektöre teslim etme politikasının gereği, PTT'nin teknik işleyişini hiçe sayarak durmasını bile göze alacak şekilde girişimler içerisinde olduğu öğrenilmiştir."

PTT Genel Müdür Yardımcısı Berkan Uysal'ın görevden alınmasını protesto amacıyla çalışanlar arasında bir günde 750 imza toplandı ve PTT çalışanlarınca Cumhurbaşkanlığı'na başvuruldu.

Erkan Oyal'ın

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ertuğrul Günay, Kemal Anadol, Erol Saraçoğlu, M.Ali Pestilci, Adnan Keskin, Atilla Sav (Türkiye Barolar Birliği Başkanı), Emin Değer, Yaşar Ceylan, Orhan İzzet Kök, İlgi Varış, Yavuz Dersan, Uğur Söylemez, Nurdan Ataman, Hüseyin Ünal,Hıncal Tezcan.

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ "OLAY GÖZALTI KAVRAMLARIYLA BAĞDAŞTIRILAMAZ"

Bu arada, TRT—DER Genel Başkanı Erkan Oyal'ın gözaltına alınmasıyla ilgili bir açıklama yapan Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Sekreteri İbrahim Tezan da "TRT Genel Başkanı Erkan Oyal'ın herhangi bir gerekçe bildirilmeden gözaltına alınmasını yasalarımızda bir tedbir olarak yer alan gözaltı kavramıyla bağdaştıramamakta ve bu davranışı demokratik kitle örgütlerine yönelik yeni bir baskı biçimi olarak değerlendirmekteyiz" dedi.

TRT—DER Genel Sekreter Yardımcısı Cafer Özilhan, Dernek Başkanı Erkan Oyal'ın gözaltına alınmasını kınadı ve "Gündeme getirilen uygulama, Türkiye genelinde, demokratik kitle örgütlerine yönelik baskıların bir uzantısıdır" dedi.

A.A'da altı

(Baştarafı 1. Sayfada)

ceki günde altı emekçiye "iyi çalışmadıkları" yönünde uyarı mektubu verildi.

AA Genel Müdür Atilla Onuk'un imzasını taşıyan ve Meclis Bürosu eski Şefi Betül Uncular, parlamento muhabirlerinden Nevin Gürkaynak, sanat muhabiri Aysel Oğutal, Ajans şeflerinden Aysun Nebrekli, muhabir Kutlu Erdoğmuş ve Hakkı Erdem'e gönderilen uyarı mektuplarında bu emekçilerin "iyi çalışmadıkları, kendilerine çeki düzen vermeleri gerektiği" hatırlatılarak tutumlarında ısrar ederlerse işlerine son verileceği belirtildi.

Erbakan

(Baştarafı 1. Sayfada)

Türkiye'nin artık zama, zulme, anarşiye, ızdıraba iflasa tahammül edecek hali kalmadı" dedi.

Demirel hükümetinin bugüne kadar iktidara gelmesiyle sonucun buhran ve ızdırap olduğu görüşünü savunan MSP Lideri şöyle devam etti:

"Türkiye'nin meseleleri artık büyümüştür. Türkiye'nin meselelerini lafla oyalama ile, körü korune batıya bağlılıkla sömürü ile, tahakküm ile halletmeye imkan yoktur.

Türkiye artık Demirel'in yanlış zihniyeti ile idare edilebilecek bir Türkiye olmaktan çoktan çıkmıştır.

MSP'nin bu gidişata desteği artık kerhen destektir. Bunun kerhen olmasının sebebi hükümetin kendi tutumudur. Bizim bu hükümetin icraatından mesul tutulmamız mümkün değildir.

Araba devrilmeye doğru gidiyor. Bütün gayretlerimizle arabanın devrilmesini önlemeye çalışıyoruz."

Milletin anarşi ve geçim sıkıntısından sokaklara döküldüğünü bildiren Erbakan, yabancı sermaye ve kredilerin istismarına meydan verildiğini, sömürünün teşvik olunduğunu, zulmün yaygınlaştırıldığını, kaydederek, Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra yalnızca Ankara ve İstanbul'da 1300 inananın gözaltına alındığını bildirdi. Demirel'in 7 aylık iktidarı boyunca 5 bin insanın da 163. maddeden gözaltına alındığını kaydetti.

Erbakan, Demirel'in işbaşına gelmesinden sonra şiddet olaylarının dört kat arttığını, vurgulayarak bu konuda şu bilgileri verdi:

"Sayın Ecevit'in 22 ayında anarşiden ortalama ayda 110 kişi hayatını kaybediyordu. Bu rakam sayın Demirel'de birinci ayda 150, ikinci ayda 220, üçüncü ayda ise, 130'dur. Yani 3 ayda 500 kişi. Kıbrıs harekatında verdiğimiz şehitler bu kadar olmamıştı. Şimdi artık yalnız "kurtarılmış bölgeler" değil,"bunlara ilaveten şehir gerillaları ile sürekli savaş bölgeleri doğmuştur. Hatay, İzmir, İstanbul ve Ankara'da devlet kuvvetleri ile şehir gerillaları savaş halindedir. Benzin istasyonları yakılmakta, bunka şubeleri bombalanmakta, trenlerde toplu katliamlar icra olunmakta, karakollar basılmaktadır. Ve katillerin çoğu da yakalanamamaktadır."

1980 olimpiyatları

(Baştarafı 1. Sayfada)

yapılmaması önerisini görüşmek için 4 gün önce toplanan Olimpiyat Komitesi Başkanı Lord Kllanın Başkan Carter'in isteğinin toplantıya katılan 73 ülke Olimpiyat Komiteleri tarafından oy birliğiyle reddedildiğini, hatta toplantıda hazır bulunan ABD Olimpiyat Komitesinin iki üyesinin de karar doğrultusunda oy verdiklerini açıkladı.

Uluslararası Olimpiyat Komitesinin toplantısı Pazar günü başlamış ve toplantının açılışında konuşan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, tüm ülkeleri Moskova Olimpiyatlarını boykota çağırmıştı. Ancak hatırlanacağı gibi ABD'nin bu girişimine Komite Başkanı Lord Kıllanın baştan beri karşıydı ve sportif faaliyetlere siyasetin karıştırılmaması görüşünü savunuyordu.

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3293/51

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110.DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (sut. cm)	400.—TL
Devam sayfaları (sut-cm)	450.—TL
İlan sayfaları (sut-cm)	320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 sut, 5 cm)	700.—TL
Yayın ilanları...	400.—TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.—TL.

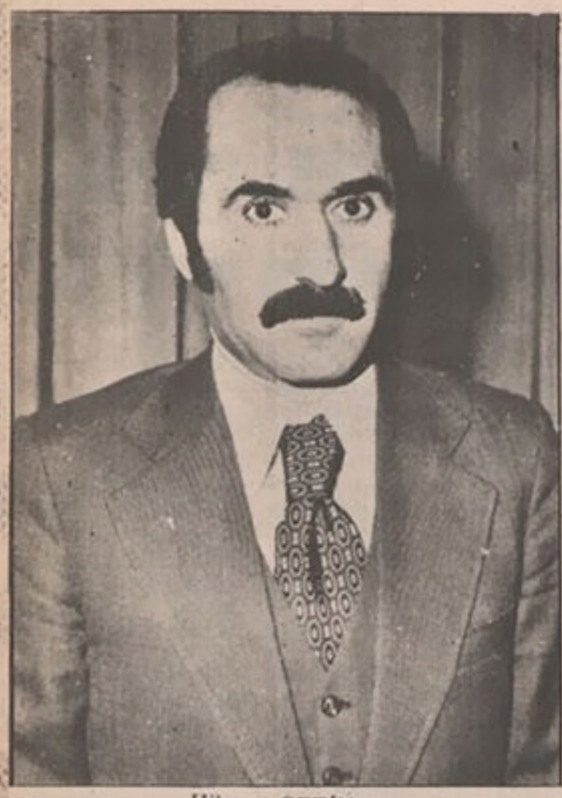
İLAN REKLAM BÜROSU
Cumhuriyet Cad. No: 87/5
Elmadağ İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

AET'YE TAM ÜYELİK İÇİN NE DEDİLER?

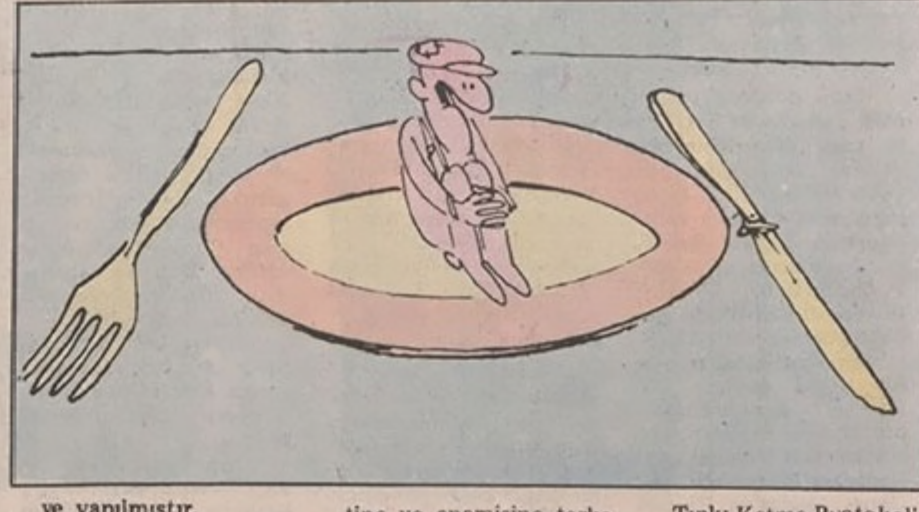
CHP MİLLETVEKİLİ HİKMET ÇETİN:

İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ—2—

Hikmet ÇETİN

Türkiye'nin sorunları AET ile ilişkiler açısından gerçekçi bir biçimde değerlendirilmeden atılacak adımlar yarar sağlamayacaktır

① Bugünkü Hükümet yetkilileri konuyu yanlış değerlendiriyorlar. Ecevit Hükümeti Avrupa Ekonomik Topluluğu ile olan tüm ilişkilerin beş yıl süre ile dondurulması önerisini yapmadı. Hükümetin önerisi, tarım, sanayi, işgücünün serbest dolaşımı, ekonomik ve mali destek gibi konular yanında Türkiye'nin AET'ye olan yükümlülüklerinin beş yıl süre ile yerine getirmemesi konularını birlikte içeriyordu. Görülüyor ki öneride tüm ilişkilerin dondurulması sözkonusu değildir. AET'nin bu süre içinde de Türkiye'ye karşı olan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi, buna karşılık önemli ekonomik ve toplumsal sorunlarla karşı karşıya bulunan Türkiye'nin yükümlülüklerinin dondurulması öneriliyordu.

Ecevit Hükümeti kurulduğu zaman AET ile olan ilişkiler fiilen dondurulmuştu. İlişkilerde bazı önemli sorunlar ortaya çıkmış olmasına karşın, o zamanki hükümetler döneminde hiç bir ciddi girişimde bulunulmadı. Çünkü o Hükümetler iç tutarsızlıkları nedeniyle AET ile aramızdaki sorunlara çözüm getirici bir öneri bile formüle edemiyorlardı. Ecevit Hükümeti ise yeni uygulamaya konulacak Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ile birlikte, ülkenin karşı karşıya bulunduğu ekonomik ve toplumsal sorunları da gözönünde tutarak daha önce dondurulmuş olan ilişkilere yeni koşullara göre bir canlılık getirmek için bu önerileri yaptı.

Buna şunun için gerek duyuldu: Bir kere Topluluk da Türkiye'ye karşı bazı önemli yükümlülüklerini yerine getirmiyordu ya da getiremiyordu. Örneğin işgücünün serbest dolaşımına geçilemiyordu; tarımsal ürünlerde üye olmayan bızı ülkeler, kendileri karşılığında hiç bir yükümlülük altına girmeden Türkiye'den daha avantajlı yararlar sağlıyabiliyor; sanayi alanında ise AET'nin sağlar göründüğü avantaj, soyutta kalıyordu. Çünkü Türkiye'nin topluluk ülkelerine pratikte satabileceği dokuma sanayi ürünlerine konulan fiziki sınırlamalar getiriliyordu ve getirilmektedir. Böylece Topluluğun diğer ülkelerle gelişen ilişkileri, bizim durumumuzu önemli ölçüde aşındırmıştı.

Kaldı ki Katma Protokol da böyle bir öneriye ilke olarak olanak sağlıyordu. Nitekim Katma Protokol'un 60.ncı maddesi, karşılıklı olarak yani Türkiye'nin ya da Topluluk üyesi ülkelerden birinin bir sektörünü veya dış mali istikrarını tehlikeye düşürecek ciddi bozukluklar ortaya çıkar veya belirli bir bölgenin ekonomik durumunun bozulması şeklinde güçlükler belirirse, gerekli korunma önlemlerinin alınabileceğini öngörmektedir. Şimdi tüm ekonomi böyle bir güçlükle karşı karşıyadır. O halde ülke yararının gerekli kıldığı öneriler yapılmalıydı ve yapılmıştır.

Kaldı ki, AET'nin kendisi Türkiye'ye karşı bazı yükümlülüklerini tek yanlı olarak, anlaşma kurallarına ve ilkelerine aykırı olarak dondurmuş durumdadır.

② Yeni Hükümet'in AET politikası, uygulamaya koyduğu ekonomik ve mali politikası ile dış politikasının bir parçası olarak görülüyor. Çünkü Demirel Hükümeti ekonomik alanda Devleti etkisizleştiren, herseyi piyasanın yıkıcı rekabetine ve anarşisine terkeden bir ekonomik politika ile herşeyi yalnızca gelişmiş batı ülkelerinden bekleyen bir dış politika izlemektedir. Bunun sonucu olarak AET ile ilişkileri de ön yargı ile, Türk ekonomisinin bugün içinde bulunduğu durumdan soyutlayarak ele almaktadır. Tam üye başvurusunu da daha önceki anlaşmada olduğu gibi ciddi hiç bir incelemeye gitmeden, sektörlerin tek tek sorunlarını ve durumunu dikkate almadan vapacağı anlaşılmaktadır.

Tıpkı Katma Protokol'un imzalanmasında olduğu gibi madem ki Yunanistan tam üye oluyor o halde biz de olmalıyız görüşü hakim. Yunanistan faktörü de elbette gözönünde tutulmalıdır ama esas etken olmamalıdır. Çünkü, Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal sorunları ve bunları çözmeye yönelik politikalar AET ile ilişkiler açısından gerçekçi bir biçimde incelenip değeğerlendirilmeden atılacak adımların yarar sağlayacağı kanısında değilim.

ODTÜ İDARİ İLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ ÇAĞLAR KEYDER:

Çağlar KEYDER

Solun, enternasyonalizm ilkesini hatırlayıp AET'ye üyelik sorununu yeniden değerlendirme zamanı artık gelmiştir

Sorularınıza cevap ver meden önce şunu belirtmeliyim: Kanımca dünyada sosyalist potansiyel bugün yalnızca Batı Avrupa ülkelerinde vardır. Batı Avrupa ülkelerinin ideolojik ve politik konumları burjuva düzenine yerleşmiş tüm demokratik özgürlükleri muhafaza edip aşarak bir sosyalist dönüşüm yapma şanslarını yükseltiyor. Bu ihtimal başka hiç bir yörede yahut da politik düzende mevcut değil.

① Türkiye ve özellikle Türk solunun ideolojik yapısı halâ Ulusal Kurtuluş Savaşlarının kalkınmacı seçimlerinden kurtulamadı. Hamasi nutuklar, ülkenin tüm sorunlarının yabancı komplosu olarak görmeler halâ solculuk sanılıyor. Özel tarihsel konumunda 'ileri ci' niteliğinde olan anti-emperyalist ve giderek anti-yabancı (zenofobik) hareketler Üçüncü dünyacı 'sosyalizmler'e dönüştüler. Üçüncü dünyacı seçeneklerin ne tür politik yapıları mümkün kıldığı araştırılmadı. Demokrasisiz kalkınmacılık sosyalizmle ilişkisi varmışçasına savunuldu. Oysa Türkiye bu deneyleri geride bırakmıştı ve de yerleşen özgürlükçü bilinç üçüncü dünyacı sosyalizmlerin getireceği politik (genellikle korporatist) düzenlemeleri kabul etmeyecekti. Oysa içinde bulunduğumuz kriz döneminde Türkiye için iki seçenek var: Çoğu azgelişmiş ülkenin izlediği baskılı, devletçi yol bir yanda, sosyal demokratik, devletin rolünün arttığı fakat açık rejimin sunduğu gelişmiş kapitalist yol diğer yanda. Tarihsel özgüllüğü Türkiye toplumunu bu iki seçenek arasında tutuyor.

İşte yakın geçmişteki CHP deneyini bu çerçeve içinde incelemek gerekir. Ecevit iktidara geldiğinde -Kuzey Avrupa ve Sosyalist Enternasyonal ilişkileri ile de- Türkiye'yi sosyal demokrat dengeye doğru yönelteceği sanılıyordu. Fakat çok kısa bir zamanda anlaşıldı ki, gelişmiş kapitalizmin sosyal demokrat dengesi yerine Osmanlı Fermancılığı ile ilkel bir ulusalcılığın karışımı hüküm sürüyor., ekonomi de yabancı heyetleri kabul etmemeyi solculuk sanan bürokratlarca planlanıyor. CHP sosyal demokratik devletin akılcılığını getirecekken en geri bürokratik kafalara teslim oldu. Bunun doğal sonucu da AET ilişkilerinin dondurulması idi. Çünkü bürokratlar ilk elde kendi çıkarlarını, yani ellerindeki kontrol gücünü en çoklaştırmayı düşünüyorlardı, yoksa AET'yle daha fazla bütünleşmenin sosyal, politik, ideolojik, hatta ekonomik düzeylerde getireceklerini değil Sonunda oluşturulan kapalı ekonomi ancak savaş zamanlarında görülen boyutlarda rantlar dağıtarak herhalde sosyal demokrat bir dengede yeri olmayan bir tabakayı zengin etti.

② Batı Avrupa'nın politik yapısını oluşturan bir takım faktörleri ciddiye almamız şart. Bunların bir tanesi politik özgürlükler, sosyalist hareketin güçlülüğü ve geçerli bir alternatif odak oluşturduğu. İkincisi ise, 'reel-sosyalist-blok' dışındaki Batı dünyasının çelişkiler değilse bile seçenekler sunacak biçimde bölündüğü.. Birinci önermeden çıkartılacak sonuç, AET ile bütünleşmenin Türkiye' de özgürlüklerin genişlemesi, baskı rejimlerinin önlenebilmesi açısından bir güvence oluşturduğu. Demirel iktidarının AET'ye tam üyelik girişimine (eğer samimiyse) bu açıdan baktığımızda AP'nin Türkiye içindeki politik ittifaklarının göründüğü gibi olmayabileceği, en azından çelişkili olduğu ortaya çıkıyor. Şu andaki gidişin Latin Amerika modellerine benzemesinin yanında, AET'ye yapılan bu başvuru aynı modelin politik baskı içermeyen bir varyantının Türkiye'de deneneceğine işaret ediyor. Özgürlüklerin askıya alındığı bir Türkiye'yi Brüksel tartışmasız reddeder. Bu bağlamda Avrupa Konseyi'nin 12 Mart Türkiye'sine karşı tavırlarını hatırlayabiliriz. Demek ki, AP bir yandan yeni yasaları Parlamentoya getirirken, bir yandan da AET'ye başvurunun getirdiği yeni kurallarla oynamaya mecbur kalacak. Çözümleme ve önerilerimizi bu çelişkinin ışığında gözden geçirmemiz gerekiyor.

İkinci nokta ise, Avrupa'nın ABD'ye alternatif oluşturacak şekilde gelişmesi. Son Afganistan işgali Uluslararası ilişkilerin katı mantığını ortaya koydu. Yakın gelecekte Türkiye'nin NATO dışında bir seçeneği olduğunu düşünme herhalde hatalı olur. NATO içinde ise, iki ayrı uçtan söz etmek mümkün: ABD Avrupa'nın dıştaladığı durumları üstlenebiliyor. (Örneğin albaylar Yunanistan'ı, Franco İspanya'sı) halbuki Avrupa, özellikle de AET, demokrasi konusunda duyarlılık gösteriyor Bu iki güç arasındaki çelişki giderek gündeme gelirken, aralarındaki politik potansiyel farklılığı da sanırız artacak. AET'nin dışında kalma politikası ise Amerika ile ilişkilerin güçlenmesini ve bunun politik uzantılarını beraberinde getirebilir.

③ Cuntacı 'yeni model' sosyalizmlere inanmadığımız müddetçe demokratik ortamı sürdürmek önde gelen çaba olmalı. AET'nin vehmedilen ekonomik maliyeti kanımca zenofobik bürokratların uydurmacası. İdeolojik ve kültürel açıklığın gerek tüm topluma gerek de sol harekete müspet katkıları tartışılmayacak kadar çok. Bu denli bir bütünleşmenin politik rejim için oluşturduğu güvenceyi de tartıştık. Sermayenin, emeğin, kültürün ve de politikanın de facto uluslararasılaştığı bu devirde milliyetçilik maskesi altında kapanmak ancak çok güçlülerin ya da devekuşlarının harcıdır. Solun enternasyonalizm formülünü hatırlayıp yeniden değerlendirmesi zamanı artık gelmiştir.

—SON—

TV KÖŞESİ

TV'nin reklam politikası

"Beyaz cam"da her akşam en az dört kuşak halinde izlediklerimiz, uzun süre belleklerimizde iz bırakır, kulaklarımızda yankılanır. "Atın..... Atın.....", ".....ile farkedilirsiniz", "seçkinlere göre", "yatırımlarınıza güvence", "neden milyoner olmayasınız?", "hadi, hadi gene iyisiniz" tümceleri yüzlercesinden sadece birkaç örnek...

Evine ...... halısı döşeyen kapıcılar mı istersiniz Milli Piyangodan milyonlar kazanan emekçiler mi? Piyasada yağ, deterjan, lastik vs. gibi tüketim malları yok olduğu halde TV her gün reklamlarını yaparak mallara talebin artmasını, böylece fiyatların yükselmesine araç olmakta, elindeki para ile karnını doyurmaktan yoksun duruma düşürülen emekçi halk kitleleri ile reklam programlarında her gün adeta alay edilmesine hizmet etmektedir.

bunun nedenlerini biraz inceleyecek olursak şöyle bir tablovla karsılaşırız:

TRT, 1980 program planına baktığımızda yüzde 6.2 kültür, 8.92 çocuk ve 8.9 sinema oranlarına karşılık, reklamlar 9.0'lık bir yüzde kapsıyor ve bu oranla TRT, reklam yayınında dünyada 3. sırayı almaktadır. Reklam yüzdelerinin fazlalığı ise iki gerçeği ortaya çıkarıyor: 1. Dünyada reklam programlarına yer veren 54 TV kuruluşu içinde en düşük fiyatları TRT uygulamaktadır. 2. Bunun sonucu olarak TV'ye ucuz fiyatla reklam verme olanağı, alabildiğine tüketimhırsını kamçılamaktadır.

Bilindiği gibi TRT, özerk bir kuruluş değildir. Her iktidar değişikliğinde, karma bütçeden ayrılan ödenek miktarı değiştirilen TRT reklamlara bel bağlamaya zorlanmaktadır. Hatta anımsayacak olursak, reklamları yeren "at gözlüğü"nün yayını sonrası da tekelci sermaye kesiminden gelen "uyarılar" karşısında, TRT, dizinin ikinci bölümünü yayınlamaktan vazgeçmişti.

İşte TV'deki reklamların ardındaki gerçek kısaca budur.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 GÖKKUŞAĞI

Bekir Yıldız'ın yazdığı "Acılı Çocuklar" adlı kitaptan seçilen bölüm, okullarda beslenme konusu, ilkokul beşinci sınıf öğrencileri ile bir uzman yönetiminde tartışılacak. Çocukları ilgilendiren eğitim, kültür ve sağlık haberleri sunulacak. Ayrıca Gaziantep iline bağlı Bedirkent köyü tanıtılacak ve öğrenim gören çocuklarla sorunlar dile getirilecek. Son bölümde, çocukların yaptıkları resimler yazdıkları şiirler ile stüdyoya çağrılan çocukların çamurdan heykel yapım çalışmaları da sergileniyor.

19.50 HAFTANIN ŞARKISI

Haftanın şarkısında "Gel Bize Katıl Bize" seslendiriliyor.

20.00 HABERLER

14-24 Şubat tarihleri arasında, haberlerin arkasından, Kış Olimpiyat Oyunları'ndan görüntüler yer alacak.

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 SAZ ESERLERİ

Osman Ney'in Segah Peşrevi seslendirilecek.

20.50 MÜZECİLİK

21.20 ŞİRKET

Şirket dizisi'nde bu kez gece geç saatlerde yayınlanacak bir program hazırlanmaktadır. Programın adı "İyi geceler ve İyi şanslar" Elen programdaki söyleşi bölümü için bir gazeteciyle anlaşır ve aralarında duygusal bir ilişki başlar

22.05 BASIN TOPLANTISI

Son ekonomik önlemler Maliye Bakanı İsmet Sezgin Gazetecilerin sorularını yanıtlıyor. Katılanlar Milliyet'ten Nilüfer Yalçın, Cumhuriyet'ten Yalçın Doğan, Günaydın'dan Can Pulak, Tercüman'dan Yavuz Donat, Hürriyet'ten Cüneyt Arcayürek ve Son Havadis'ten Güngör Yerdes....

23.00 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER

Şeker Kız—Fasıl—Kıbrısta Türk Eserleri —TV'de Türk Sineması (Küçük Hanımefendi)

ÇOCUK GAZETESİ

ÇOCUKLAR, BUGÜN BEN GETİRDİM GAZETENİZİ; OKUDUKTAN SONRA KÖŞENİZİ, BOYAR MISINIZ BENİ?

Kitaplarımdan öğrendiklerim ve kavga

Babam kitap getirir bana
Hiç tabanca almaz
"inanma" der annem
Bir tek 'masal' anlatmaz

Hiç anımsamıyorum
Beni dövdüğünü annemin
Ama sokakta çocukları
Dövüyor anneleri

Öğretmenim söyledi
Onlar yoksulmuş
Ve herakşam kavgaları ondanmış
Biz yoksul muyuz
Anladım

Acaba dedim ağbime
kitaplarımdan yoksullar da okusa
Ve tahta tabancalarını atsa
Çocukları
Hiç kavga etmezler mi

Duran AYDIN

Kırmızı Çiçek

Nural BIRDEN

ARABALARIN GÜRÜLTÜSÜNDEN KORKMUŞTU TEKİR...

ÇİÇEĞİ YOLUN ORTASINA BIRAKIP KAÇTI....